

ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

สารนิพนธ์
ของ
ศิริลักษณ์ เนียมนุช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2553

ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ

ของ

ศิริลักษณ์ เนียมนุช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2553

ศิริลักษณ์ เนียมนุช. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4*

โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ.

สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์.

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกปัจจัยที่ศึกษาออกเป็น 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจในการเรียน และบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และความคาดหวังของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 305 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (X_2) แรงจูงใจในการเรียน (X_3) บุคลิกภาพ (X_4) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_6) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_5)

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_1)

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_7)

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดมี 7 ปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน (X_3) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน (X_8) บุคลิกภาพ (X_4) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_7) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_5) ซึ่งทั้ง 7 ปัจจัยนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 45.9

5. สมการพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = -.649 + .404X_3 + .280X_8 + .332X_4 + .233X_9 - .230X_7 + .130X_{10} + .000X_5$$

5.2 สมการพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .294X_3 + .241X_8 + .240X_4 + .176X_9 - .168X_7 + .110X_{10} + .087X_5$$

FACTORS AFFECTING ON LEARNING STRATEGIES OF THE FOURTH LEVEL,
SECONDARY GRADES 4-6 STUDENTS AT RATWINIT BANGKAEO SCHOOL IN BANGPREE
DISTRICT,SAMUTPRAKRAN PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

SIRILUK NIAMNOOT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2010

Siriluk Niamnoot (2553). *Factors Affecting on Learning Strategies of the Fourth Level,*

Secondary Grades 4-6 Students at Ratwinit Bangkaeo School in Bangpree District, Samutprakran

Province. Master Project, M.Ed.(Educational Psychology). Bangkok: Graduate School,

Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assist. Prof. Dr. Pasana Chularut

The purposes of this research were to study factors affecting on learning strategies of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Ratwinit Bangkaeo school in Bangpree district, Samutprakran Province. These factors were divided into 3 dimensions, first of them was personal factors; achievement, future orientation, learning motivation and personality, second of them was family factors; economic level (X_5), interpersonal relationship between students and their guardians (X_6) and guardians' expectation (X_7) and third of them was learning environmental factors; physical learning environment (X_8), interpersonal relationship between students and their teachers (X_9) and interpersonal relationship between students and their friends (X_{10}).

The samples used in this study were 305 fourth level, secondary grades 4-6 students at Ratwinit Bangkaeo school in Bangpree district, Samutprakran Province in academic year of 2009. The instruments were questionnaire series of factors affecting on learning strategies of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Ratwinit Bangkaeo school in Bangpree district, Samutprakran Province. The data was analyzed by using the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows:

1. There were significantly positive correlation between learning strategies and 7 factors at .01 level ; future orientation (X_2), learning motivation (X_3) personality (X_4), interpersonal relationship between students and their guardians (X_6) and interpersonal relationship between students and their friends. There was significantly positive correlation between learning strategies and economic level (X_5) at .05 level.
2. There was significantly negative correlation between learning strategies and Achievement (X_1) at .05 level.

3. There was no significantly correlation between learning strategies and guardians' expectation (X_7)

4. There were significantly 7 factors affecting learning strategies of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Ratwinit Bangkaeo school in Bangpree district, Samutprakran Province at .01 level ranking from the most affecter to the least affecter. These were learning motivation (X_3) physical learning environment (X_8) personality (X_4) interpersonal relationship between students and their teachers (X_9) guardians' expectation (X_7) interpersonal relationship between students and their friends (X_{10}) and economic level (X_5).

These 7 factors could predict learning strategies of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Ratwinit Bangkaeo school in Bangpree district, Samutprakran Province about percentage of 45.9

5. The significantly predicted equations of leaning strategies of the fourth level, secondary grades 4-6 students at Ratwinit Bangkaeo school in Bangpree district, Samutprakran Province were as follows:-

5.1 In term of raw scores were:

$$\hat{Y} = -.649 + .404X_3 + .280X_8 + .332X_4 + .233X_9 - .230X_7 + .130X_{10} + .000X_5$$

5.2 In term of standard scores were :

$$Z = .294X_3 + .241X_8 + .240X_4 + .176X_9 - .168X_7 + .110X_{10} + .087X_5$$

ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

สารนิพนธ์

ของ

ศิริลักษณ์ เนียมนุช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2553

ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิต
บางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ของ ศิริลักษณ์ เนียมหนู ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมเพื่อสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์ ดร.จากรุวรรณ พลอยดวงรัตน์ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือพร้อมทั้งให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณนายกมล บุญประเสริฐ นายบุญชู หวังปัด ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิต-บางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ และคุณครูทุก ๆ ท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ให้ใช้เป็นสถานที่และอำนวยความสะดวกในการวิจัย และขอขอบคุณนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอ บางพลี สมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคุณธนศ เอิบอัมฤทธิ และเพื่อน ๆ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา (นอกเวลาราชการ) ทุก ๆ คนที่ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน คอยเป็นกำลังใจ คำแนะนำที่ดี แสดงความห่วงใยผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อเรียม คุณแม่ประคอง เนียมนุช และครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนการเรียน ให้ความรัก ความห่วงใยและเป็นกำลังใจที่สำคัญของผู้วิจัยเสมอมา

ศิริลักษณ์ เนียมนุช

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	10
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้.....	12
ความหมายของยุทธวิธีการเรียนรู้.....	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้.....	27
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	30
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	30
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต.....	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียน.....	33
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	35
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	37
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง.....	39
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ)	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน.....	42
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	43
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	44
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์.....	46
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	53
วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	68
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	79
ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	79
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	82
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก	105
ภาคผนวก ข	120
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	131

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	74
3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้.....	75
4 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้	76
5 แสดงปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis).....	77
6 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต	122
7 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อ ของแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน	123
8 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	124
9 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพของโรงเรียน ระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง.....	125
10 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามคาดหวังของผู้ปกครอง.....	126
11 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของ โรงเรียน	127
12 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับครู.....	128
13 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับเพื่อน	129
14 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้.....	130

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยที่สำคัญที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทาย ดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของคน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องมีการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักฟังตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และผู้ที่ประสบความสำเร็จและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของโลกยุคใหม่ได้อย่างสง่างาม จะต้องเป็นคนเข้มแข็งและแข็งแกร่ง มีความสามารถที่สร้างสรรค์ในวงกว้าง มีไหวพริบ มีความรอบรู้ที่ไม่ใช่แค่ความฉลาด ต้องคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ที่สำคัญต้องสามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ และใช้เป็นเครื่องมือของการแสวงหาความหมายของการเรียนรู้ชีวิต เรียนรู้โลกอนาคตและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 1)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวดที่ 4 ว่าด้วยเรื่อง แนวการจัดการศึกษาตามมาตรา 22 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและตามศักยภาพ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543: 31) ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงต้องมีการปฏิรูปการศึกษาเกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมพร้อมที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น สิ่งสำคัญที่ว่าจะเกี่ยวข้องกับผู้เรียน ได้แก่ ยุทธวิธีการเรียน ความสนใจในการเรียน เชวณปัญญา สำหรับยุทธวิธีการเรียนนั้น เป็นแนวทางที่ผู้เรียนปฏิบัติตนทางการเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ปฏิบัติตามได้ยากในตอนต้น แต่ถ้าปฏิบัติติดต่อกันเป็นเวลานานพอสมควรแล้วยุทธวิธีการเรียนนั้นจะติดตัวเป็นนิสัยประจำตัว ซึ่งยุทธวิธีการเรียนที่ดี ได้แก่ การแบ่งเวลาสำหรับศึกษาไว้เป็นส่วน เมื่อถึงเวลาเรียนก็เรียน ตั้งใจเรียน พยายามรักษาเวลาและทำตารางเวลา

ตลอดทั้งปฏิบัติตามตารางเวลาที่กำหนดให้ได้ทุกวัน หาสถานที่ศึกษาให้เหมาะสม บังคับใจให้แน่วแน่ต่อการเรียน ทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนดให้เหมาะกับความสามารถของตนเอง ตลอดทั้งพยายามศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ทบทวนบทเรียน และมีวินัยในตนเองด้านการเรียน (ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์, 2525: 2)

ยุทธวิธีในการเรียนเป็นเทคนิคหรือรูปแบบเฉพาะของบุคคลที่แตกต่างกันทั้งในด้านความคิด การเรียนรู้ และการจดจำเพื่อเอาชนะอุปสรรคทั้งหมด ที่บุคคลต้องเผชิญรวมทั้งเป็นการพัฒนาเสริมสร้างความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ นอกจากนี้ยุทธวิธีต่าง ๆ ในการเรียน สามารถปรับเปลี่ยนใหม่ให้ดีขึ้นตามสภาพแวดล้อมและตามความต้องการ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากประสบการณ์ของบุคคลนั้น (Rowntree, 1981: 300)

จากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเวลา 1 ปี 6 เดือน ได้สังเกตเห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เรียนไม่รู้เรื่อง เรียนไม่ทันเพื่อน และไม่มีวิธีการเรียนที่เหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สำรวจปัญหาเบื้องต้นกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 408 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 106 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 176 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 126 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ สอบถามนักเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า “ขณะนี้นักเรียนคิดว่านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง” ผลการสำรวจเรียงลำดับจากปัญหาที่พบมากที่สุดไปหาปัญหาที่พบน้อยที่สุด ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 106 คน ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาการเรียน จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 85.85 ได้แก่ เรียนไม่ทันเพื่อน เวลาเรียนไม่เพียงพอ และอ่านหนังสือไม่ทัน ปัญหาการเงิน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.43 ได้แก่ เงินไม่พอใช้ ต้องจ่ายเงินค่าอุปกรณ์การเรียนหรือการทำรายงานจำนวนมาก และได้รับเงินจากพ่อแม่ น้อย และปัญหาการทำงาน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.72 ได้แก่ เพื่อนไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม เข้ากับเพื่อนที่ทำงานกลุ่มไม่ได้ และไม่มีเวลาทำงาน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 176 คน ปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาการเรียน จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 86.36 ได้แก่ เรียนไม่ทัน ไม่เข้าใจสิ่งที่ครูสอน และไม่มีสมาธิในการเรียน ปัญหาการเงิน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10.23 ได้แก่ เงินไม่พอใช้ ปรับตัวเรื่องการเงินไม่ได้ ต้องจ่ายค่าอุปกรณ์การเรียนหรือการทำรายงานจำนวนมาก และไม่มีเงินเรียนพิเศษ และปัญหาครอบครัว จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.41 ได้แก่ พ่อแม่ทะเลาะกัน และทะเลาะกับพี่น้อง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 126 คน ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาการเรียน จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 84.13 ได้แก่ เรียนไม่ทัน เวลาเรียนไม่เพียงพอ ไม่เข้าใจสิ่งที่ครูสอน และไม่มีสมาธิในการเรียน ปัญหาการเงิน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.73 ได้แก่ เงินไม่พอใช้ ต้องจ่ายเงินค่า

อุปกรณ์การเรียนหรือการทำรายงานจำนวนมาก และไม่มีเงินเรียนพิเศษ และปัญหาครอบครัว จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14 ได้แก่ พ่อแม่ทะเลาะกัน

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า “จากปัญหาในข้อที่ 1 นักเรียนคิดว่าเกิดจากสาเหตุใดบ้าง” ผลการสำรวจเรียงลำดับจากสาเหตุที่พบมากที่สุด ไปหาสาเหตุที่พบน้อยที่สุด ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาการเรียน มีสาเหตุมาจาก เพื่อนชอบคุยในห้องเรียน ขาดเรียนบ่อย ไม่รู้วิธีการเตรียมตัวสอบ และเสียงรบกวนจากการเดินผ่านไม่มาหน้าห้องของนักเรียนคนอื่น ปัญหาการเงิน มีสาเหตุมาจาก พ่อแม่มีรายได้น้อย และใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และปัญหาการทำงาน มีสาเหตุมาจาก เพื่อนในกลุ่มไม่มีความสามัคคี และไม่มีการวางแผนการทำงาน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาการเรียน มีสาเหตุมาจาก เพื่อนชอบคุยในห้องเรียน ขาดเรียนบ่อย ไม่รู้วิธีการเรียนที่เหมาะสม และต้องเปลี่ยนห้องเรียนทุกชั่วโมงทำให้เสียเวลาเรียนไปกับการเดินทาง ปัญหาการเงิน มีสาเหตุมาจาก พ่อแม่มีรายได้น้อย และสินค้ามีราคาแพง และปัญหาครอบครัว มีสาเหตุมาจาก พ่อแม่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน และพี่น้องมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีปัญหาการเรียน มีสาเหตุมาจาก เพื่อนชอบคุยในห้องเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน ไม่รู้วิธีการเรียนที่เหมาะสม และต้องเปลี่ยนห้องเรียนทุกชั่วโมงทำให้เสียเวลาเรียนไปกับการเดินทาง ปัญหาการเงิน มีสาเหตุมาจาก พ่อแม่มีรายได้น้อย ได้รับเงินจากพ่อแม่บ่อย และพ่อแม่มีภาระค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก และปัญหาครอบครัว มีสาเหตุมาจาก พ่อแม่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน

จากผลการสำรวจปัญหาเบื้องต้น พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่น่าจะมีปัญหาการเรียน ไม่รู้วิธีการเรียนและวิธีการเตรียมตัวสอบ ดังที่ สุปราณี สนิธรัตน์ (2530: 21) กล่าวว่า ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียน จะเป็นตัวกำหนดว่า นักเรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ระหว่างเรียนอยู่ในโรงเรียน นักเรียนบางคนอาจจะใช้เวลาในชั้นเรียนและในการศึกษาเท่า ๆ กับคนอื่น แต่นักเรียนที่มียุทธวิธีในการเรียน ไม่ดีก่อให้เกิดผลเสียอย่างมาก ทั้งในด้านตัวนักเรียนและสภาพการเรียนการสอนของครู ในส่วนตัวนักเรียนนั้นทำให้นักเรียนไม่สามารถมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเท่าศักยภาพของเขาที่ควรจะเป็น ไม่เข้าใจในเนื้อหาของบทเรียน สอบตก เรียนซ้ำชั้นและต้องออกกลางคันก่อนสำเร็จการศึกษา

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางนโยบาย เพื่อพัฒนายุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1,845 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 871 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 974 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 617 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 284 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 333 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 631 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 287 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 344 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 597 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 300 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 297 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิต-บางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 305 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 144 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 161 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 102 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 47 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 55 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 104 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 47 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 57 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 99 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 50 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 49 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตารางของยามานะ (Yamane, 1967: 886-887) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว

- 1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.1.2 ลักษณะมุ่งอนาคต
- 1.1.3 แรงจูงใจในการเรียน
- 1.1.4 บุคลิกภาพ

1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว

- 1.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- 1.2.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- 1.2.3 ความคาดหวังของผู้ปกครอง

1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

- 1.3.1 ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน
- 1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- 1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ยุทธวิธีการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ยุทธวิธีการเรียนรู้ (Learning Strategies)** หมายถึง แนวทางที่นักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเรียนที่สอดคล้องกับความคิด ความรู้สึก การมองเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการเรียน ได้แก่ การเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนและการเข้าชั้นเรียน ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การจดบันทึก การแบ่งเวลาในการเรียน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม การทบทวนบทเรียน และการเตรียมตัวสอบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 การเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนและการเข้าชั้นเรียน ได้แก่

1.1.1 การเตรียมอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ สมุดจดคำบรรยาย ดินสอ ปากกา ไม้บรรทัด และหนังสือเรียน

1.1.2 การนำงานที่ได้รับมอบหมายมาส่ง

1.1.3 การอ่านบทเรียนล่วงหน้า

1.1.4 การเข้าชั้นเรียน

1.2 ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน ได้แก่

1.2.1 การไม่พูดคุยหรือเล่นกับเพื่อน

1.2.2 การซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

1.2.3 การแสดงความคิดเห็น หรือตอบคำถามครูที่เกี่ยวกับบทเรียน

1.3 การจดบันทึก ได้แก่

1.3.1 การฟังคำบรรยายจากครูผู้สอน

1.3.2 การจับประเด็นสำคัญจากการบรรยาย

1.3.3 การจดโน้ตย่อจากคำบรรยาย

1.4 การแบ่งเวลาในการเรียน ได้แก่

1.4.1 การจัดตารางเวลาประจำสัปดาห์

1.4.2 การกำหนดเวลาดูหนังสือและวิชาที่จะดูในแต่ละวัน

1.5 การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ได้แก่

1.5.1 การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในห้องสมุด

1.5.2 การอ่านหนังสือประกอบการเรียน ได้แก่ หนังสือคู่มือเรียน หนังสือพิมพ์ และวารสาร

1.6 การทบทวนบทเรียน ได้แก่

1.6.1 การทำการบ้าน

1.6.2 การอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนที่เรียนมา

1.6.3 การบันทึกย่อสิ่งที่อ่านและท่องจำ

1.7 การเตรียมตัวสอบ ได้แก่

1.7.1 การทำตารางวางแผนการสอบ

1.7.2 การอ่านหนังสือทบทวนเนื้อหาตามโน้ตย่อ

1.7.3 การทดลองทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบต่าง ๆ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง สิ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจในการเรียน และบุคลิกภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งวัดได้จากผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average)

2.1.2 ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ลักษณะการมองอนาคตของบุคคล การวางแผนเพื่อเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต มีแนวทางในการแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจเลือกกระทำได้อย่างเหมาะสม มีความเพียรพยายาม และอดใจรอได้เพื่อความสำเร็จในอนาคต

2.1.3 แรงจูงใจในการเรียน หมายถึง ความปรารถนาและความสนใจของนักเรียนในการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.3.1 แรงจูงใจภายใน หมายถึง การเรียนรู้ตามที่ได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายใน ประกอบด้วย ความสนใจ ความตั้งใจ ความกระตือรือร้นและความปรารถนาของนักเรียนที่จะเรียนรู้

2.1.3.2 แรงจูงใจภายนอก หมายถึง การเรียนรู้ตามที่ได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอก ประกอบด้วย ความคาดหวังของผู้ปกครอง การได้รับการยอมรับจากเพื่อน คำชมเชยจากครู และเกรดที่อยู่ในระดับดี

2.1.4 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะและพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนที่แสดงออกหรือตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต ทำให้นักเรียนมีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งบุคลิกภาพที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งตามแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey) ซึ่งแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

2.1.4.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่รักความก้าวหน้า ชอบฝ่าฟันอุปสรรค มีความก้าวหน้า มีความก้าวร้าว โกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบความสำเร็จ และสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว และไม่ชอบการรอคอย

2.1.4.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี เป็นลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ๆ ไม่หวังผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน ไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ อดทน และรอคอยได้

2.2. ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และความคาดหวังของผู้ปกครอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน

2.2.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน เพื่อให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.2.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ การแสดงความรัก ความเคารพ เชื่อฟัง ขอมรับกฎระเบียบของผู้ปกครอง สามารถขอคำแนะนำและคำปรึกษาในการปฏิบัติตนทั้งในด้านการเรียน ด้านส่วนตัว และการช่วยเหลืองานภายในบ้าน

2.2.2.2 การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรัก ความเอาใจใส่สุขภาพ ความห่วงใย ให้กำลังใจ อบรมสั่งสอน และสามารถให้คำปรึกษาทั้งในด้านการเรียน และด้านส่วนตัว

2.2.3 ความคาดหวังของผู้ปกครอง หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อความคิด ความรู้สึกของผู้ปกครองที่คาดหวังต่อตัวนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียน การศึกษาที่ตั้งไว้สำหรับนักเรียน และต้องการให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียน การสอนที่ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ได้แก่ สถานที่เรียน และสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1.1 สถานที่เรียน ได้แก่ สถานที่เรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศถ่ายเท มีขนาดเหมาะสมกับปริมาณของนักเรียน บริเวณสถานที่เรียนปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ

ได้แก่ เสียง กลิ่น มีแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการเรียนที่หลากหลายและมีสถานที่ฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ ที่ได้เรียนมา

2.3.1.2 สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ ในการเรียนมีสื่อและเอกสารประกอบการเรียนการสอน หลัก สนาม อุปกรณ์กีฬาจำนวนเพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอน และนักเรียน สื่ออุปกรณ์เหล่านี้มีความทันสมัย และคุณภาพในการใช้งานที่เหมาะสม

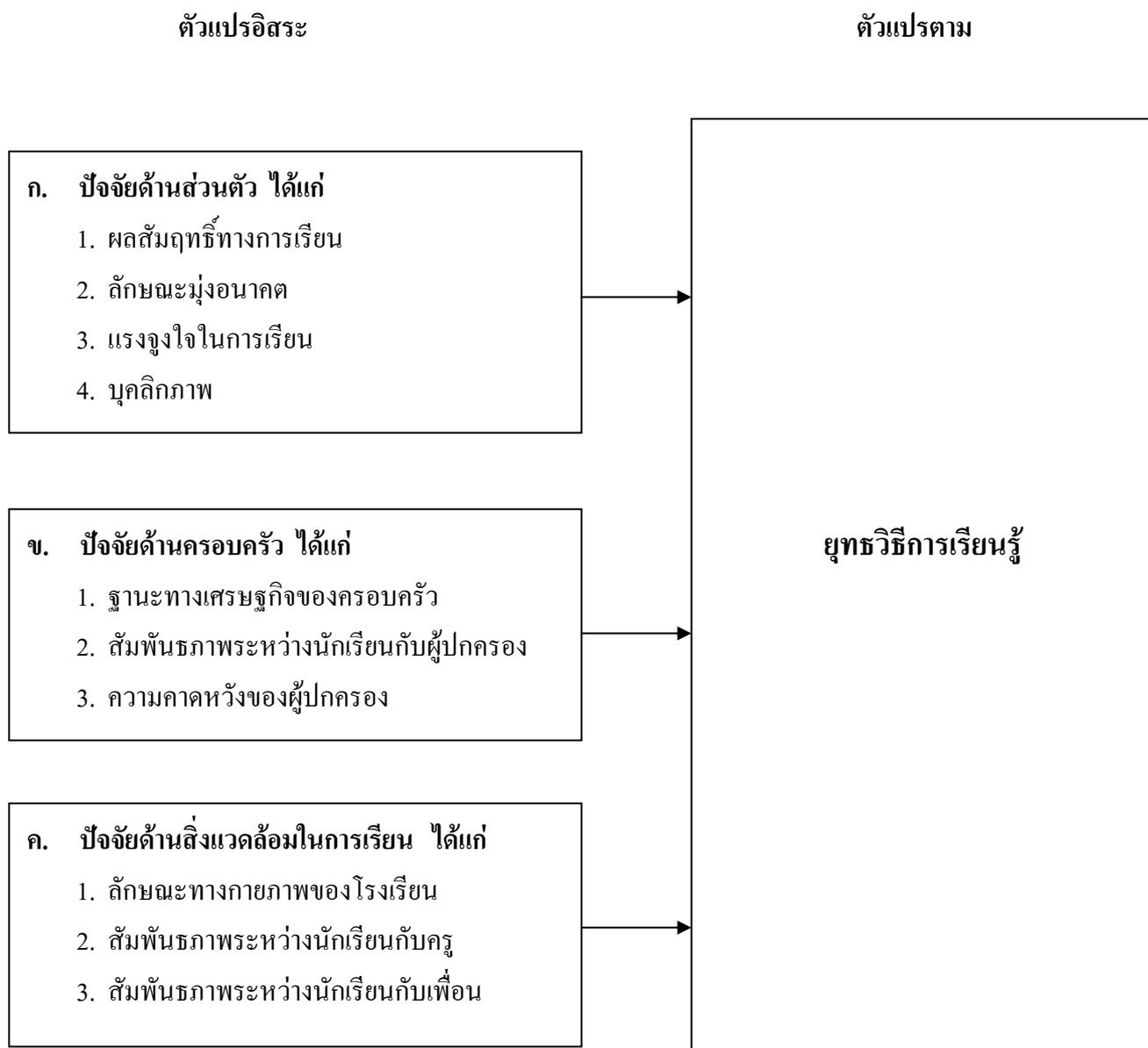
2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครูและการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.2.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ได้แก่ การให้ความเคารพ เชื้อฟังครูผู้สอน ตั้งใจเรียน สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน และซักถามเมื่อมีข้อสงสัยด้านการเรียน

2.3.2.2 การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ การที่ครูผู้สอนให้ความสนใจต่อนักเรียน ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน มีความรัก ความเอาใจใส่ คำปรึกษา การชี้แนะนักเรียนทั้งในด้านการเรียนและปรึกษาปัญหาส่วนตัวที่นักเรียนมาขอรับคำปรึกษา ทั้งในและนอกห้องเรียน

2.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนที่ปฏิบัติต่อนักเรียนทั้งด้านการเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านการเรียน การทำงาน ด้านส่วนตัว การรู้จัก การยอมรับและเคารพในสิทธิของเพื่อนสนใจในความรู้สึกของเพื่อน การห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมกัน และการทำกิจกรรมร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดผลสำเร็จด้านการเรียน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ปัจจัย 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจในการเรียน และบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และความคาดหวังของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน น่าจะส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้
3. โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้

1.1.1 ความหมายของยุทธวิธีการเรียนรู้

คำว่า ยุทธวิธีการเรียนรู้ (Learning Strategies) นั้น มีผู้อธิบายความหมายเอาไว้มากมาย ซึ่งอาจจะเรียกชื่อที่แตกต่างกันหลายชื่อ เช่น กลวิธีการเรียน ยุทธศาสตร์การเรียนรู้และยุทธวิธีการเรียนรู้ แต่ก็มาจากคำศัพท์คำเดียวกัน คือ Learning Strategies

ซึ่งคำว่ากลวิธีการเรียน ยุทธวิธีการเรียน และยุทธศาสตร์การเรียนรู้ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Strategie มาจากภาษากรีกว่า Strategia เป็นคำที่นำมาใช้ในทางการทหาร มีความหมายเกี่ยวกับการวางแผนหรือการกำหนดวิธีการเพื่อให้การรบมีชัยชนะ เมื่อนำคำนี้มาใช้กับการเรียน ความหมายโดยทั่วไปก็หมายถึงการวางแผนหรือการกำหนดวิธีการเรียน และการรู้จักควบคุมตนเองของผู้เรียน เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผลการเรียนประสบความสำเร็จตามที่คาดหมาย (พิทักษ์นิลนพคุณ. 2538: 44)

วินสไตน์ และเมเยอร์ (Weinstein; & Mayer. 1986: 315-317) กล่าวว่า ยุทธวิธีการเรียนนั้นสามารถให้คำนิยามได้ว่า หมายถึง พฤติกรรมต่าง ๆ (Behaviors) ของผู้เรียนที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีกระบวนการศึกษาหาความรู้ได้อย่างไร ตัวอย่างเช่น การขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญ ๆ การสรุปประเด็นสำคัญของสิ่งที่เรียน หรือการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้สิ่งที่เรียนกระจ่างขึ้น

ดีวายน (Devine. 1987: 4-5) กล่าวว่า ยุทธวิธีการเรียนรู้ เป็นความสามารถที่เกี่ยวข้องกับ การได้มา การบันทึก การรวบรวม การสังเคราะห์ การจดจำ และการใช้ข้อมูลความรู้ และความคิดที่เกิดจาก ประสบการณ์ภายในโรงเรียน

เวอินสไตน์, พาล์มเมอร์ และชัลต์ดี (Weinstein, Palmer; & Schulte. 1987: 1-3) กล่าวว่า ยุทธวิธีการเรียน หมายถึง แนวทางปฏิบัติตนทางการเรียน ซึ่งแสดงออกต่อไปนี้ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มีความสนใจ มีแรงจูงใจในการเรียน รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน มีสมาธิและเอาใจใส่ต่อการเรียน สรุปประเด็น เนื้อหาที่สำคัญของสิ่งที่เรียน ใช้เทคนิคและเครื่องมือช่วยในการเรียน ลดความวิตกกังวลในการเรียน ทดสอบตนเองเกี่ยวกับการเรียน ทบทวนบทเรียน เตรียมตัวในการเรียน มีวินัยในตนเองทางด้านการเรียน ค้นคว้าหาความรู้ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และเตรียมตัวในการสอบ

ชเม็ค (Riding; & Rayner. 1998: 83; citing Schmeck, R.R. 1988: 6) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ การเรียนรู้ คือ การรวมกันของทักษะทางปัญญา ได้แก่ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ (Strategie) เทคนิค (Tactics) และการตัดสินใจอย่างมีสติ (The conscious decisions) ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์ที่ ก่อให้เกิดความต้องการในการเรียนรู้

สุปาณี สนธิรัตน์ (2530: 70) กล่าวว่า ยุทธวิธีการเรียนเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้รวดเร็วกว่าผู้ที่ไม่รู้จักยุทธวิธีการเรียนภายในเวลาที่เท่ากัน จากการศึกษาพบว่า ผู้เรียนที่ ประสบความสำเร็จในการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทราบยุทธวิธีการเรียนซึ่งทำให้การเรียนนั้นง่ายขึ้น

พิกุล วงศ์ก้อง (2534: 9) กล่าวว่า กลวิธีการเรียน หมายถึง เทคนิคและวิธีการเรียนต่าง ๆ ที่นักเรียนปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอในการเรียน โดยอาศัยความรู้ ความชำนาญและการฝึกฝนทั้งในห้องเรียน และนอกห้อง เพื่อให้การเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด การสอนกันเองในกลุ่มเพื่อน การแบ่งเวลาในการเรียน การจดบันทึกและการทบทวน

กรมวิชาการ (2539: 1) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ การวางแผนหรือการกำหนดวิธีการเรียน และการรู้จักควบคุมตนเองของผู้เรียน เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้ประสบความสำเร็จตามที่คาดหมายไว้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นขั้นตอนหรือวิธีการที่ผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ศิราภรณ์ เทพฉิม (2541: 50) กล่าวว่า ยุทธวิธีการเรียน หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติ ตนเองให้สอดคล้องกับความคิด ความรู้สึก การมองเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนที่แสดงให้เห็นถึงการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน การเข้าชั้นเรียนทุกวิชา ความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน การจดบันทึกเนื้อหาที่สำคัญ การแบ่งเวลาในการเรียน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม การทบทวนบทเรียน และการเตรียมตัวสอบ

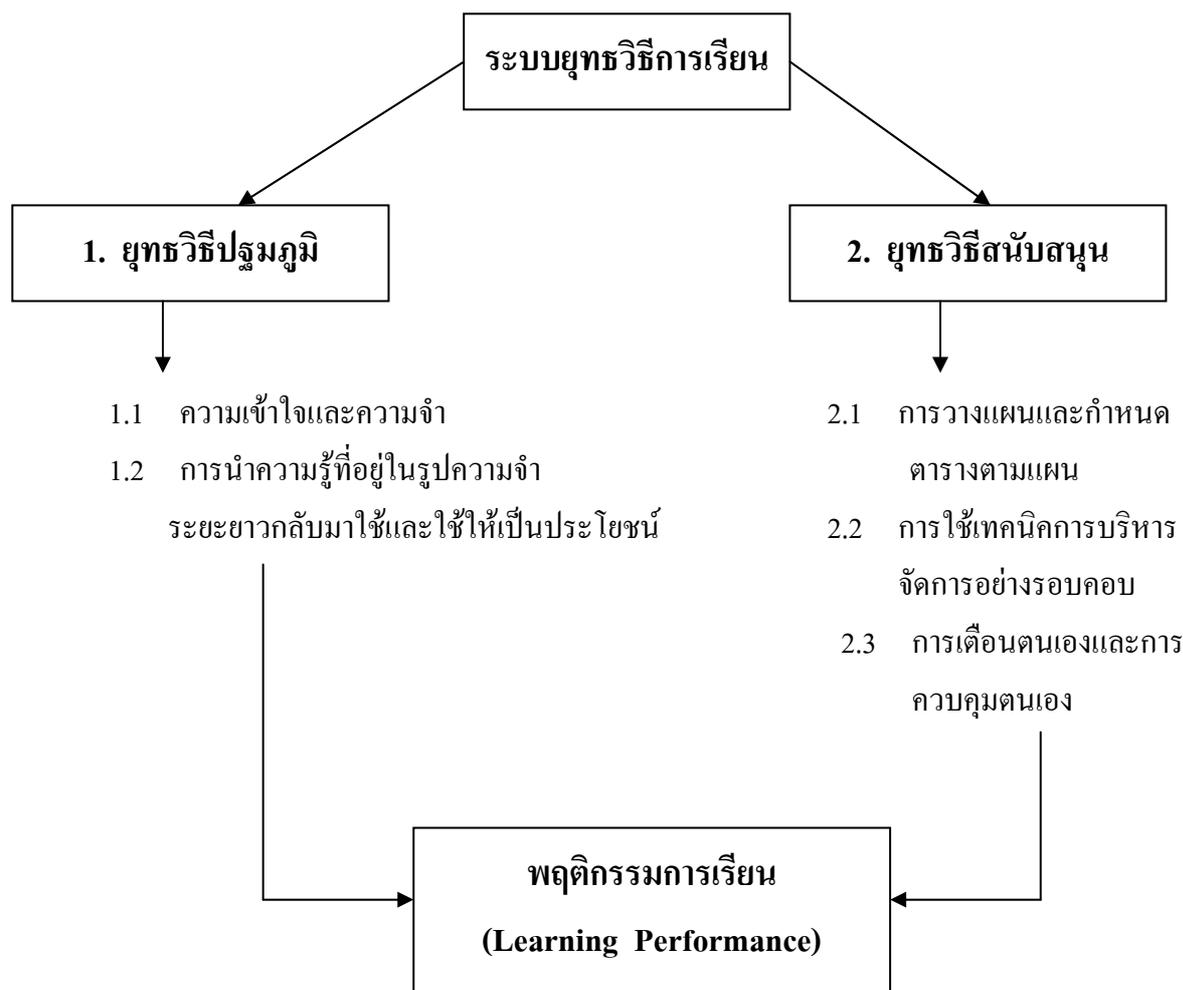
ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร ฉัตรศุกกุล (2543: 3) กล่าวว่า ยุทธวิธีการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น หมายถึง วิธีปฏิบัติตนทางการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนวัยรุ่นที่แสดงให้เห็นถึงเจตคติที่มีต่อการเรียน การสนใจในการเรียน แรงจูงใจในการเรียน การบริหารเวลาในการเรียน สมาธิและความเอาใจใส่ในการเรียน การรู้จักใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการแสวงหาความรู้ การทบทวนบทเรียน การเตรียมตัวในการเรียน และการทดสอบตนเอง การเตรียมตัวสอบ และกลยุทธ์ในการสอบและความวิตกกังวลในการเรียน

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้ดังกล่าว สรุปได้ว่า ยุทธวิธีการเรียน หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติตนเองให้สอดคล้องกับความคิด ความรู้สึก การมองเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะได้รับของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนที่แสดงให้เห็นถึงการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน การเข้าชั้นเรียนทุกวิชาการฝึกฝนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน แรงจูงใจในการเรียน ความตั้งใจ สมาธิ การเอาใจใส่ในการเรียน การจัดบันทึกเนื้อหาที่สำคัญ การแบ่งเวลา บริหารเวลาในการเรียน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม การทบทวนบทเรียน การรู้จักใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการแสวงหาความรู้ และการเตรียมตัวสอบ

1.1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับยุทธวิธีการเรียนรู้

แดนเชรู (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์; และ คมเพชร ฉัตรศุกกุล. 2543: 14; อ้างอิงจาก Dansereau. 1988: 209) กล่าวว่า ระบบยุทธศาสตร์การเรียนรู้ (Learning Strategies System) ประกอบด้วย ยุทธวิธีปฐมภูมิ (Primary Strategies) และ ยุทธวิธีสนับสนุน (Support Strategies) ซึ่งแต่ละยุทธวิธีต่างส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ยุทธวิธีปฐมภูมิ ประกอบด้วย ความเข้าใจ (Comprehension) และความจำ (Retention) การนำความรู้ที่อยู่ในรูปของความจำระยะยาวกลับมาใช้อีกครั้ง (Retrieval) และใช้ให้เป็นประโยชน์ (Utilization)
2. ยุทธวิธีสนับสนุน ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) และกำหนดตาราง (Scheduling) ตามแผน การใช้เทคนิคการบริหารจัดการอย่างรอบคอบ (Employ A Concentration Management Technique) การเตือนตนเอง (Self – Monitoring) และการกำกับตนเองหรือการควบคุมตนเอง (Self – Regulation)

ระบบยุทธวิธีการศึกษา

จากรูปแบบพื้นฐานการเรียนรู้ องค์ประกอบในการเรียนรู้ และแนวคิดเกี่ยวกับยุทธวิธีการเรียน จะบังเกิดผลมากขึ้นเพียงใดจะขึ้นอยู่กับผู้เรียนและผู้สอน ตลอดทั้งตัวแปรหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตัวแปรหรือองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ตัวแปรหรือองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรมและสังคม ด้านความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนในวัยเดียวกัน แต่ละตัวแปรหรือองค์ประกอบจะส่งผลต่อความสำเร็จทางการเรียนแตกต่างกัน และถ้าหากตัวแปรเป็นส่วนส่งเสริม แต่บางตัวแปรเป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และถ้าหากตัวแปรใดเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ก็จะทำให้นักเรียนไม่อาจใช้ความสามารถได้เต็มที่ตามความสามารถที่มีอยู่

ไรด์คิง และ เรย์เนอร์ (Riding; & Rayner. 1998: 78-80) ได้กล่าวถึง ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ไว้ว่า ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ เป็นวิธีการเฉพาะที่แต่ละบุคคลใช้เพื่อทำให้การปฏิบัติการงานในการเรียนรู้เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว ลักษณะของยุทธศาสตร์การศึกษานั้นจะขึ้นอยู่กับลักษณะธรรมชาติของงาน

ซึ่งหากจะเปรียบเทียบยุทธศาสตร์การเรียนรู้เป็นเครื่องมือต่าง ๆ ในการทำงานด้วย จะเห็นว่าในงานหนึ่งนั้น ผู้ปฏิบัติงานอาจต้องใช้ทั้งไขควงและคีม แต่ในอีกงานหนึ่งผู้ปฏิบัติงานอาจต้องการใช้ค้อนก็ได้ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ก็เช่นเดียวกัน โดยยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันนั้น จะถูกพัฒนาขึ้นมาจากงานที่ลักษณะธรรมชาติของงานที่ต่างกันด้วยเช่นกันและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่รวมกันเป็นยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลยังสามารถเก็บสะสมไว้แล้ว สามารถเอากลับมาใช้ในงานหรือสถานการณ์การเรียนรู้ในอนาคตได้ นอกจากนี้แล้ว ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ยังเป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นได้

นิสเบท และชุกสมิท (เบญจมาศ พลศักดิ์, 2547: 15; อ้างอิงจาก Riding; & Raner, 1998: 84; citing Nisbet; & Shucksmith, 1986) ได้เสนอแนวคิดว่ายุทธศาสตร์การเรียนรู้มีลักษณะเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) อย่างหนึ่ง แต่จะแตกต่างจากกิจกรรมการเรียนรู้ทั่วไป ที่ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดขึ้นเองอย่างตั้งใจ เพื่อให้อำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดของ นิสเบท และชุกสมิท จึงมีลักษณะเป็นลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องกัน 6 ขั้นตอน ได้แก่ การระบุปัญหา (Asking Question) การวางแผน (Planning) การกำกับการทำงาน (Monitoring) การตรวจสอบผลงาน (Checking) การปรับปรุงแก้ไข (Revising) และการทดสอบตนเอง (Self – Testing)

สุขุม ตั้งประเสริฐกุล (2544: 12-17) ได้อธิบายเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเรียนรู้ไว้ว่า แนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเรียนรู้ เป็นแนวคิดที่เกิดจากการผสมผสาน ระหว่าง ทฤษฎีการเรียนการสอนที่สำคัญ 3 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีการเสริมสร้างความรู้ หรือ Constructivism ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง หรือ A Theory of Second Language Acquisition และทฤษฎีการประมวลข่าวสาร หรือ Information Processing Theory โดยทฤษฎีการเสริมสร้างความรู้ (Constructivism) มีความเชื่อว่าผู้เรียนมีความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาในการเรียนพอสมควร และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ให้เกิดขึ้นเอง เช่น การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติหรือแสวงหาคำตอบของสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง หรือการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนการประยุกต์แนวคิดสำคัญไปสู่เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือในการเรียนแก่ผู้เรียน ส่วนทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง (A Theory of Second Language Acquisition) ก็มีแนวทางที่สอดคล้องกันกับทฤษฎีที่เสริมสร้างความรู้ แต่จะเน้นทางด้านภาษามากกว่า ในการกล่าวถึงยุทธศาสตร์การเรียนรู้ จึงเป็นการนำเสนอในบริบทของยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษา (Language Learning Strategies) โดยแนวคิดในด้านการเรียนรู้ภาษาที่สองมาจากการศึกษาพัฒนาการทางด้านภาษาของผู้เรียน ซึ่งนักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้เชื่อว่า ผู้เรียนสามารถพัฒนาระบบภาษาได้เองจากการเรียนรู้หรือซึมซับ (acquire) ความรู้ ขาดสภาพแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียนเอง และทฤษฎีการประมวลข่าวสาร (Information Processing Theory) เป็นทฤษฎีที่มีแนวคิดมุ่งศึกษากลไกการทำงานของสมองมนุษย์ ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทฤษฎีนี้จะอธิบายกระบวนการต่าง ๆ ในการนำ

ข้อมูลจากภายนอกโดยผ่านระบบประสาทสัมผัสเข้าสู่หน่วยความจำในการสร้างความหมายและจดจำข่าวสารที่ได้รับ และการนำความรู้ที่ได้ออกมาใช้ ซึ่งกระบวนการต่าง ๆ ในการจำหรือประมวลผลข้อมูลข่าวสารนี้ก็คือ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้นั่นเอง

นอกจากนี้ ในการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเรียนรู้ ยังมีแนวคิดที่เชื่อว่ายุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนใช้มีประสิทธิภาพแตกต่างกัน รวมถึงการใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการกระทำ ภาระงานการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนมีการประยุกต์หรือนำไปใช้แตกต่างกันด้วย

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า จากแนวคิดและทฤษฎี ยุทธวิธีการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดขึ้นเองอย่างตั้งใจ อย่างเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อช่วยให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ของตน ซึ่งอาจจะเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนแต่ละคนมากหรือน้อยแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการนำไปประยุกต์ใช้ยุทธวิธีการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่สามารถตั้งสอนปลูกฝังให้เกิดขึ้นได้

1.1.3 ความสำคัญของยุทธวิธีการเรียนรู้

ในประเทศไทย นับมีการตื่นตัวเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ นักการศึกษาไทยก็ให้ความสนใจกับยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของนักเรียนมากยิ่งขึ้น โดยครูต้องมีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ซึ่งมีจุดมุ่งเน้นของการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกระดับช่วงชั้น คือ ให้ผู้เรียนเป็นคนรอบรู้ มีทักษะในการคิด การปฏิบัติการแสวงหาความรู้ และการสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งนักการศึกษาไทยมองว่าการส่งเสริมยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของนักเรียนจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ จากการเป็นผู้รับ มาเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตรงความมุ่งหวังของการปฏิรูปการเรียนรู้ อันเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาไทยได้ซึ่ง วินสไตน์และรอดเจอร์ (สุขุม ตั้งประพศติกุล, 2544: 29; อ้างอิงจาก Weinstein; & Roger. 1985) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงยุทธศาสตร์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับตนเอง

นอกจากนี้ โฮล์ทซ์แมน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์; และ คมเพชร ฉัตรศุกกุล, 2543: 20; อ้างอิงจาก Holtzman. 1965: 17) ยังกล่าวว่า วิธีการแสดงออกที่สำคัญในการเรียน ได้แก่ (1) การใช้เวลาเรียน ประกอบด้วย การรู้จักใช้เวลาอย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่าควรจะทำเรื่องใดก่อนหลัง ไม่รอเวลา ไม่หกลึกเลียง ไม่ทำในเวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องที่ไร้สาระจนเกินควร ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันเวลา และ (2) วิธีการเรียน ประกอบด้วย การรู้จักใช้วิธีการเรียนที่ถูกต้อง มีการวางแผนก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความรอบคอบและเป็นระเบียบ เพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น ลินเกรน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ คมเพชร นัตรศุกกุล, 2543: 3; อ้างอิงจาก Lindgren, 1969: 49-50) กล่าวว่าจะขึ้นอยู่กับ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ ร้อยละ 33 ความสนใจในการเรียน ร้อยละ 25 เซวณปัญญา ร้อยละ 15 และตัวแปร อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 27 ส่วนผู้เรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น เนื่องจากวิธีการเรียนที่ ผู้เรียนนั้นปฏิบัติเป็นประจำ ผู้เรียนจะเรียนไปเรื่อย ๆ ไม่วางแผนการเรียน ไม่ทราบวิธีการศึกษาค้นคว้า และขาดความสนใจในการเรียน ซึ่งผลการศึกษานี้ได้ผลใกล้เคียงกับ แมคคอกซ์ (Maddox, 1965: 8) ที่ได้ กล่าวไว้ว่า ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนได้ถึงร้อยละ 40 หากผู้เรียนมีความมานะพยายามรู้จักใช้ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และมีนิสัย ตลอดทั้งใฝ่รู้ใฝ่เรียน

เคง (Keng, 1996: 11) กล่าวว่า ยุทธวิธีต่าง ๆ ทางการศึกษาจะช่วยเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับ สิ่งที่เรียน และช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น

เซซ (Search, 1997: 3372) ได้กล่าวถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์การเรียนรู้ว่า พฤติกรรม การเรียน ความเชื่อในความสามารถของตนเองและแรงจูงใจในการเรียน เป็นผลของการสอน (Instruction) ที่สอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้

เนอร์แมน (พิทักษ์ นิลนพคุณ, 2538: 39; อ้างอิงจาก Weinstein & Mayer, 1986: 315; cited in Norman, 1980: 97) ได้ให้ข้อคิดไว้ว่า “เป็นเรื่องแปลกที่เราคาดหวังให้นักเรียนมีการเรียนรู้ แต่เราก็ไม่ ค่อยสอนเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหา เราพยายามบอกให้นักเรียนท่องจำ แต่ไม่ยอมสอนศิลปะในการจำ เรา จำเป็นต้องพัฒนาหลักการทั่วไปเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเรียนรู้ วิธีการแก้ปัญหา จากนั้นพัฒนาให้เป็น รายวิชาประยุกต์ แล้วให้บรรจุวิธีการเหล่านี้เข้าไปในหลักสูตร

โคลแมน และฮีฟเวอร์ส (พิทักษ์ นิลนพคุณ, 2538: 39; อ้างอิงจาก Coman; & Heavers, 1991: 2-3) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการเรียนว่า นักเรียนที่เรียนเก่งกับเรียนอ่อน อาจมีความแตกต่างกันตรงที่ วิธีการเรียน กล่าวคือ ใครจะมีเทคนิคการเรียนพื้นฐานที่ช่วยให้ใช้เวลาศึกษาเล่าเรียนเพียงเล็กน้อย แต่ได้ ผลสำเร็จมหาศาล

สำหรับประโยชน์ของยุทธศาสตร์การเรียนรู้ วิททอค (Wittrock, 1986: 310) ได้กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนมาก เนื่องจากสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจ แรงจูงใจ การจดจำ ความเข้าใจ และการเรียนรู้ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องบางประการในการเรียนรู้

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ความสำคัญและประโยชน์ของยุทธวิธีการเรียนนั้น อาจ สรุปได้ว่า ยุทธวิธีการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่หากผู้เรียนได้รับการฝึกฝน และนำมาใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสมแล้ว ก็สามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนเองได้ ซึ่งทำให้การเรียนรู้เป็นไป ด้วยความสะดวก รวดเร็ว เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ทำให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในที่สุด

1.1.4 องค์ประกอบของยุทธวิธีการเรียนรู้

แอปป์ (พิทักษ์ นิลนพคุณ. 2538: 53; อ้างอิงจาก Apps. 1978: 17-18) กล่าวว่า วิธีการเรียนว่าเป็นเรื่องของการเรียนที่จะต้องกำหนดเป้าหมายและกิจกรรมต่าง ๆ ของตนเอง เพื่อให้การเรียนประสบความสำเร็จ แอปป์ได้จำแนกองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การเรียนรู้ไว้ 3 ประการใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นการคิดแนวปฏิบัติล่วงหน้าอย่างเป็นระบบซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย คือ

- 1.1 กำหนดความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้
- 1.2 ระบุจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.3 ระบุแหล่งวิทยาการที่ตรงกับจุดประสงค์

2. การดำเนินการ (Carrying Out) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้การเรียนบรรลุเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ คือ

- 2.1 ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งวิทยาการ
- 2.2 ฝึกฝนทักษะการเรียนรู้

3. การประเมิน (Evaluating) เป็นการพิจารณาและวิเคราะห์ผลของการปฏิบัติว่าประสบความสำเร็จเพียงใด และจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร กิจกรรมในขั้นนี้ ประกอบด้วย

- 3.1 กำหนดว่ามีความจำเป็นต้องปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่
- 3.2 พิจารณาว่ากิจกรรมและวิธีการต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติมาบรรลุวัตถุประสงค์มาก

น้อยเพียงใด

- 3.3 กำหนดว่าจะมีกิจกรรมในการติดตามผลการปฏิบัติอย่างไร

รูบิน (จันท์แรม เปนเมือง. 2545: 21; อ้างอิงจาก Rubin. 1981: 117-131) ได้แบ่งยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาที่สองออกเป็น 2 ประเภท คือ ยุทธวิธีที่มีผลต่อการเรียนโดยตรง และกลวิธีที่มีผลต่อการเรียนโดยอ้อม ดังนี้

1. ยุทธวิธีที่มีผลต่อการเรียนโดยตรง ได้แก่ การอธิบายให้ชัดเจน (Clarification) ผู้เรียนจะถามถึงตัวอย่างต่าง ๆ สำหรับการใช้อำหรือคำพูด และรูปแบบที่ถูกต้องในการใช้ เป็นต้น

การตรวจสอบ (Monitoring) เป็นการตรวจสอบแก้ไขการออกเสียงคำศัพท์ ไวยากรณ์ รูปแบบ หรือการใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของตนเองหรือของคนอื่น

การจำ (Memorization) ผู้เรียนจะพยายามจำคำต่าง ๆ หรือ องค์ประกอบอื่น ๆ ทางภาษา เพื่อช่วยให้เพิ่มพูนความรู้และการนำมาใช้

การเดา การวินิจฉัยด้วยวิธีอุปมาน (Guessing/Induction Induction Inferencing) ผู้เรียนจะใช้การเดาความหมายหรือเดากฎเกณฑ์ทั่วไป จากเนื้อหาหรือข้อความข้างเคียง หรือจากการใช้ข้อความที่กล่าวซ้ำ

การให้เหตุผลเชิงอนุมาน (Deductive Reasoning) ผู้เรียนจะค้นหาและใช้กฎเกณฑ์ทั่ว ๆ ไป เช่น การค้นหากฎเกณฑ์ของสิ่งที่เกิดร่วมกัน หรือการนำเอากฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ไปใช้ การฝึกทักษะ (Practice) เช่น ผู้เรียนจะทดลองออกเสียงใหม่ ๆ โดยฝึกกับกระจก ฝึกตนเองเกี่ยวกับคำต่าง ๆ ในรูปแบบที่ต่างกัน การนำเอาคำใหม่ ๆ มาใช้ในการพูด เป็นต้น

2. กลวิธีที่มีผลต่อการเรียนโดยอ้อม ได้แก่ การหาโอกาสสำหรับ

การฝึก (Creating Opportunities for Practice) ผู้เรียนสร้างสถานการณ์กับผู้เรียน สร้างสถานการณ์กับผู้พูดเจ้าของภาษา เช่น การใช้เวลานอกห้องเข้าฝึกในห้องปฏิบัติการภาษา การนำยุทธวิธีต่าง ๆ มาใช้ (Production Tricks) ผู้เรียนจะใช้ยุทธวิธีในการสื่อสาร เช่น การใช้คำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกัน การใช้คำที่มาจากรากศัพท์เดียวกัน

นิสเบท และ ชุคสมิท (เบญจมาศ พลศักดิ์. 2547: 26; อ้างอิงจาก Nisbet; & Shucksmith. 1986: 27-28) แบ่ง ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ สำหรับวิชาทั่วไปออกเป็น 6 ยุทธศาสตร์ โดยพิจารณาจากลักษณะยุทธวิธีที่ได้รับการกล่าวถึงบ่อย ๆ ในเอกสารหรืองานวิจัยของนักการศึกษาอื่น ๆ ในการนำเสนอองค์ประกอบยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของ นิสเบท และชุคสมิท ได้นำเสนอในบริบทของกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) ของผู้เรียน ซึ่งเขาได้อธิบายถึงความแตกต่างระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ทั่ว ๆ ไป กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นยุทธศาสตร์การเรียนรู้ ว่าเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดขึ้นเองอย่างตั้งใจ เพื่อใช้ในการอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ของตนเอง ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ทั้ง 6 ยุทธวิธี ตามแนวคิดของนิสเบท และชุคสมิท มีดังนี้

1. การระบุปัญหา (Asking Question) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนศึกษาเพื่อทำความรู้จักกับภาระงาน โดยการตั้งสมมติฐาน กำหนดเป้าหมาย และตัวบ่งชี้ความสำเร็จของงาน พร้อมทั้งหาความสัมพันธ์ระหว่างภาระงานกับงานส่วนปลีกย่อย ๆ

2. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนที่มีการตัดสินใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการ และกำหนดตารางเวลาที่ต้องใช้ในการทำงาน โดยพิจารณาไปยังองค์ประกอบของภาระงาน เพื่อให้ภาระหรือปัญหาของงานลดลง และมีการตัดสินใจว่าจะต้องใช้ทักษะหรือความสามารถด้านใดบ้าง เพื่อทำให้งานสำเร็จลุล่วงได้ตามต้องการ

3. การกำกับการปฏิบัติงาน (Monitoring) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมีความสามารถทดลองอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาคำตอบและข้อค้นพบต่าง ๆ ของปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของภาระงานที่ได้ตั้งไว้ในตอนต้น

4. การตรวจสอบผลงาน (Checking) เป็นการประเมินเบื้องต้นทั้งด้านผลงานและด้านกระบวนการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรม

5. การปรับปรุง (Revising) เป็นการพิจารณาผลลัพธ์ที่ได้มาจากการประเมินเบื้องต้นซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์เพื่อคาดคะเนคำตอบใหม่หรือการปรับเปลี่ยนเป้าหมายของงานใหม่อีกครั้ง

6. การทดสอบตนเอง (Self-Testing) เป็นการประเมินผลครั้งสุดท้าย ทั้งในด้านผลงานที่ได้และด้านกระบวนการปฏิบัติในภาระงานนั้น

วินสไตน์ และเมเยอร์ (Weinstein; & Mayer. 1986: 316-317) ได้จัดองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การเรียนรู้สำหรับการใช้ในการศึกษาวิชาทั่วไป โดยอาศัยแนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Approach) สำหรับการใช้ในการศึกษาวิชาต่าง ๆ ทั่วไปไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. ยุทธวิธีพื้นฐานในการซ้ำทวน (Basic Rehearsal Strategies) เป็นยุทธวิธีที่ใช้ในการจำสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ เช่น การท่องจำหรือการปฏิบัติซ้ำๆ บ่อย ๆ

2. ยุทธวิธีซับซ้อนในการทวนซ้ำ (Complex Rehearsal Strategies) เป็นยุทธวิธีที่ช่วยในการจดจำสิ่งที่ต้องการเรียนรู้โดยอาศัยการเชื่อมโยงคำและจินตนาการ เป็นความพยายามที่จะเชื่อมโยงสิ่งสองสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ เพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น

3. ยุทธวิธีพื้นฐานในการแสดงรายละเอียด (Basic Elaboration Strategies) เป็นยุทธวิธีที่ช่วยในการจะจำสิ่งที่ต้องการเรียนรู้โดยอาศัยการเชื่อมโยงคำและจินตนาการ เป็นความพยายามที่จะเชื่อมโยงสิ่งสองสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ เพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น

4. ยุทธวิธีซับซ้อนในการแสดงรายละเอียด (Complex Elaboration Strategies) เป็นยุทธวิธีในการบูรณาการความรู้เก่ากับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน เช่น การเรียนรู้ทางด้านร้อยแก้ว ซึ่งได้แก่กิจกรรมประเภทการขยายความ การย่อความ การจดบันทึก เป็นต้น

5. ยุทธวิธีพื้นฐานในการจัดเป็นระบบ (Basic Organization Strategies) เป็นยุทธวิธีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นหมวดหมู่หรือประเภท เพื่อความสะดวกในการทำความเข้าใจหรือการจดจำ เช่น การจัดกลุ่มคำประเภทเดียวกันไว้ด้วยกัน

6. ยุทธวิธีซับซ้อนในการแสดงรายละเอียด (Complex Organization Strategies) เป็นยุทธวิธีในการจัดข้อมูลหรือความคิดซับซ้อนให้เป็นหมวดหมู่ในลักษณะการสรุปย่อ เช่น การหาใจความสำคัญ การกำหนดเค้าโครงของเรื่อง และการจัดลำดับของเนื้อหา เป็นต้น

7. ยุทธวิธีตรวจสอบความเข้าใจ (Comprehension Strategies) เป็นยุทธวิธีที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถในการควบคุมกระบวนการทางสติปัญญา (Cognitive Processes) ของผู้เรียน โดยรู้จักวิธีการจัดระบบการตรวจสอบความเข้าใจด้วยตนเองและสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการทางสติปัญญาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้

8. ยุทธวิธีด้านจิตพิสัย (Affective Strategies) เป็นยุทธวิธีที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของผู้เรียน เช่น การมีความตั้งใจ และการลดความกังวล

นอกจากการจำแนกประเภทของยุทธวิธีการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ในวิชาทั่ว ๆ ไปแล้ว ยังมีนักการศึกษาทางด้านภาษาที่ได้จัดประเภทของ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศขึ้นมาเพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องมากยิ่งขึ้น โดยการอาศัยแนวคิดจากยุทธวิธีการเรียนรู้ สำหรับวิชาทั่วไป ดังนี้

เวนเดน (สุขุม ดังประพศติกุล. 2544: 24; อ้างอิง Wenden. 1987: 1991) จำแนกยุทธศาสตร์การเรียนรู้ ซึ่งได้จากการรายงานกระบวนการคิดของผู้เรียนภาษาที่สอบในขณะกระทำภาระงาน โดยแบ่งยุทธศาสตร์การเรียนรู้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ยุทธวิธีทางเขาวนปัญญา (Cognitive Strategies) คือ ขั้นตอนในการคิดและการปฏิบัติ ซึ่งผู้เรียนใช้ในการกระทำภาระงานทั้งที่เกี่ยวข้องกับภาษาหรือเนื้อหาที่เรียน เป็นยุทธวิธีในการบันทึกและนำข้อมูลออกมาใช้ โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

1.1 กระบวนการเลือกเฟ้นข้อมูล (Select Input) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมีความสนใจต่อข้อมูลใดข้อมูลหนึ่งที่ผ่านระบบประสาทสัมผัสเข้ามา ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วข้อมูลเหล่านี้มีอยู่มากมาย แต่เมื่อผู้เรียนไม่ได้สนใจก็จะไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการจดจำและสร้างความหมายได้

1.2 กระบวนการทำความเข้าใจและจดจำ (Comprehend and Store Input) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมีการถ่ายโอนข้อมูลจากขั้นตอนแรกเข้าสู่ระบบการสร้างความหมาย เช่น การใช้สัญลักษณ์ การขยายความโดยการจำแนก และจัดกลุ่มเพื่อสรุปความหมาย นอกจากนี้ยังรวมถึงกระบวนการที่เป็นยุทธวิธีในการจดจำข้อมูล (Mnemonic Strategies) เช่น การใช้เสียงหรือภาพช่วยในการนึกความหมาย เป็นต้น

1.3 กระบวนการบันทึกข้อมูลและนำไปใช้ (Store and Retrieve Input) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมีการปฏิบัติเพื่อให้สามารถจดจำได้ดียิ่งขึ้นและนำไปใช้ได้เหมาะสม ได้แก่ การฝึกปฏิบัติการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจและนำไปใช้ได้ดียิ่งขึ้น

2. เป็นยุทธวิธีในการควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self – Management Strategies) คือ กระบวนการในการควบคุมและตรวจสอบการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย

2.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การที่ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยแบ่งออกเป็น การวางแผนก่อนเรียน ซึ่งเป็นการตัดสินใจว่าผู้เรียนจะมุ่งเอาใจใส่ต่อภาระงานส่วนใด จะสนใจประเด็นหลักหรือรายละเอียด ผู้เรียนจะพิจารณาสภาพของภาระงาน และตัดสินใจว่าจะใช้กระบวนการใดในการกระทำภาระงานให้สำเร็จ นอกจากนี้ ในระหว่างการทำงาน

อาจมีการตรวจสอบความก้าวหน้า และปรับเปลี่ยนเป้าหมายและยุทธวิธีในการเรียน ซึ่งเรียกขั้นตอนนี้ว่าการวางแผนขณะกระทำภาระงาน

2.2 การกำกับดูแล (Monitoring) หมายถึง การประเมินตนเองของผู้เรียนทั้งก่อนและขณะกระทำภาระงาน ผู้เรียนจะตรวจสอบหรือประเมินความรู้ของตนเองเพื่อนำมาจัดกระบวนการเรียนรู้ในขั้นการวางแผนก่อนเรียน รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขตนเองใน ขณะทำภาระงาน

2.3 การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินความสามารถด้วยตนเอง เป็นการที่ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ เช่น ระดับความสามารถในการเรียนหรือการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งยุทธวิธีการประเมินผลแตกต่างจากยุทธวิธีการกำกับดูแลตรงที่นำผลการเรียนรู้ไปเทียบกับเกณฑ์หรือระดับความสามารถที่ตั้งไว้

เมเยอร์ (Mayer. 1988: 14-22) กล่าวว่า องค์ประกอบในการเรียนรู้ ได้แก่ การสอน กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และการแสดงออกหรือการกระทำ มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับยุทธวิธีการเรียนมากน้อยเพียงใดและอย่างไรนั้น สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การสอน (Instruction) เป็นลำดับเหตุการณ์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เวินสไตน์ และเมเยอร์ (Weinstein; & Mayer. 1986) ได้จำแนกการสอนยุทธวิธีการเรียน (Teaching of Learning Strategies) เกี่ยวกับการเรียนรู้พื้นฐาน (Basic Learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือความจริง และการเรียนรู้ที่สลับซับซ้อน (Complex learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่จะประสมประสานองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยยุทธวิธีการเรียนจะเป็นอย่างไรนั้น จะขึ้นกับชนิดหรือประเภทของสถานการณ์การเรียนรู้ (Type of Learning Situation) ที่เกี่ยวข้อง

2. กระบวนการเรียนรู้ (Learning Processes) ประกอบด้วย

2.1 การให้ความสนใจ ใส่ใจ (Attention) ข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจากสิ่งที่ครูสอน เอกสาร ตำรา และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อความจำระยะสั้น

2.2 การทบทวนข้อมูล (Rehearsal)

2.3 การประมวลข้อมูลในรูปของรหัส (Encoding) โดยถ่ายโยง (Transfer) ข้อมูลจากความจำระยะสั้นให้เป็นความจำระยะยาว

2.4 การนำความรู้ที่อยู่ในรูปของความจำระยะยาวกลับมาใช้ให้เป็นประโยชน์อีกครั้งหนึ่ง (Retrieval)

3. ผลของการเรียนรู้ (Learning Outcomes) สามารถพิจารณาได้จาก

3.1 ปริมาณหรือจำนวนของสิ่งที่ได้เรียนรู้

3.2 การเชื่อมโยงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งที่ได้เรียนรู้

3.3 การประยุกต์สิ่งที่ได้เรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับข้อมูลหรือเรื่องราวต่าง ๆ ใหม่ ๆ
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. การกระทำ (Performance) หรือการแสดงผลความรู้ที่ได้รับจากการสอน กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ หรือความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้สามารถ

4.1 วัดได้ในเชิงปริมาณ (Quantitative Measures) โดยการประเมินความรู้ว่า
ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรไปมากน้อยเพียงใด

4.2 วัดได้ในเชิงคุณภาพ (Qualitative Measures) โดยการประเมินคุณภาพของการ
เรียนรู้

ออกฟอร์ด (Oxford, 1990: 14-22) ได้เสนอการจัดระบบยุทธวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศ
ออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ ประเภทที่มีผลการต่อการเรียนโดยตรง หรือ ยุทธวิธีโดยตรง (Direct
Strategies) และประเภทที่มีผลต่อการเรียนโดยอ้อม หรือ ยุทธวิธีโดยอ้อม (Indirect Strategies) ดังนี้

1. ยุทธวิธีโดยตรง (Direct Strategies) หมายถึง ยุทธวิธีที่มีความเกี่ยวข้องกับภาษา
ที่เรียน ยุทธวิธีนี้ต้องอาศัยกระบวนการประมวลความรู้ภายในสมองผู้เรียนเป็นสำคัญ ยุทธวิธีโดยตรง
ประกอบด้วย

1.1 ยุทธวิธีการจำ (Memory Strategies) เป็นยุทธวิธีที่เกี่ยวกับการบันทึก และนำ
ข้อมูลออกมาใช้

1.2 ยุทธวิธีทางปัญญา (Cognitive Strategies) เป็นยุทธวิธีที่ส่งเสริมความรู้ความ
เข้าใจและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เช่น การฝึกปฏิบัติ การรับสารและส่งสาร กล่าวคือ เป็นวิธีการที่ช่วย
ให้ผู้เรียนเข้าใจข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนสามารถวิเคราะห์และใช้เหตุผลการจัดระบบการเรียนรู้ได้

1.3 ยุทธวิธีการทดแทน (Compensation Strategies) เป็นยุทธวิธีที่ช่วยให้การ
สื่อสารในขณะที่ผู้เรียนมีความรู้ทางด้านภาษาจำกัด ประสบความสำเร็จได้ เช่น การเดาความหมายจาก
บริบทหรือตัวชี้แนะต่าง ๆ การใช้ท่าทางเพื่อสื่อความหมาย การหลีกเลี่ยงคำศัพท์บางคำ หรือการสร้างคำ
ใหม่โดยความรู้ทางภาษาศาสตร์ เป็นต้น

2. ยุทธวิธีโดยอ้อม (Indirect Strategies) หมายถึง ยุทธวิธีที่สนับสนุนและกำกับดูแล
วิธีการเรียนรู้โดยมิได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับตัวภาษาที่เรียน ยุทธวิธีโดยอ้อมสามารถนำไปใช้กับการเรียน
ทักษะทางภาษาทั้ง 4 อย่าง คือ ฟัง พูด อ่านและเขียน ยุทธวิธีนี้ ได้แก่

2.1 ยุทธวิธีเมตาคอกนิทีป (Metacognitive Strategies) เป็นยุทธวิธีที่ผู้เรียนใช้ในการ
การควบคุมกระบวนการคิด เป็นการจัดการในด้านการเรียนรู้ ประกอบด้วย การมุ่งเอาใจใส่ต่อการเรียน การ
วางแผนและการเตรียมการ การตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้การเรียนรู้ด้วยตนเองมี
ประสิทธิภาพ

2.2 ยุทธวิธีทางจิตพิสัย (Affective Strategies) เป็นยุทธวิธีที่ช่วยในการควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก แรงจูงใจ ทศนคติ และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตใจของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ เช่น การลดความกังวล การสร้างแรงจูงใจกับตนเอง การดูแลอารมณ์ตนเอง

2.3 ยุทธวิธีทางสังคม (Social Strategies) เป็นยุทธวิธีที่มีการความเกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในการเรียนรู้ทางภาษา เช่น การซักถามคำถาม การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า จากลักษณะแนวคิดและการจำแนกยุทธวิธีการเรียนรู้ที่เน้นในเรื่องของเทคนิคหรือวิธีการปฏิบัติตนในการเรียนเป็นสิ่งสำคัญและนักการศึกษาอีกส่วนหนึ่งจำแนกยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่เน้นการวางแผนและความสามารถในการควบคุมตนเองในกิจกรรมการเรียนสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามในบางส่วนก็มีรายละเอียดที่คล้ายคลึงและสอดคล้องกันอยู่

1.1.5 รูปแบบการเรียนรู้

วอลเตอร์ และซีเบิร์ต (เมธิ ปีลันชานนท์, 2541: 41-43; อ้างอิงจาก Walter; & Seibert, 1981: 83-85) ได้จำแนกรูปแบบการเรียนรู้ไว้ 2 รูปแบบ คือ

1. แบบ External Learning เป็นการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษามีความเชื่อถือว่า เป็นผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ที่จะให้ข้อมูลและความรู้ถูกต้องมากกว่าความรู้จากแหล่งอื่น นักศึกษาเรียนตามรูปแบบนี้จึงชอบที่จะให้อาจารย์ชี้แนะ และถ้าอาจารย์แสดงความเป็นผู้รู้และเป็นผู้เชี่ยวชาญได้จริงจังด้วยก็จะทำให้การเรียนรู้แบบนี้ได้ผลดี ดังนั้น ถ้าอาจารย์ได้สอนอะไรไปแล้ว และประเมินผลจากสิ่งที่ตนได้พูดได้สอนไป นักศึกษาที่เรียนรูแบบนี้ก็มักจะทำคะแนนได้ดี แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าอาจารย์พูดอะไรไม่ชัดเจน ชอบให้ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นักศึกษาก็จะทำคะแนนสอบได้ไม่ดี เราจึงพบว่านักศึกษาบางคนเรียนรู้ได้ดี ถ้าอาจารย์คอยบอกว่าคำตอบที่ถูกต้องคืออะไร เขาก็จะคอยจดจำเอาไว้ ขณะที่นักศึกษาบางคนจะไม่ชอบถ้าอาจารย์บอกให้ไปคิดเอาเอง หรือไม่บอกลงไปให้แน่นอนว่าคำตอบที่ถูกต้องคืออะไร

2. แบบ Internal Learning เป็นแบบการเรียนรู้ที่นักศึกษาสามารถชี้นำตนเองได้ นักศึกษาลักษณะนี้จะชื่นชอบอาจารย์ที่ปล่อยให้เขาคิดด้วยตัวของเขาเอง และจะรู้สึกอึดอัดมาก ถ้าอาจารย์บอกตลอดเวลา นักศึกษาจะมีความรู้สึกต่อพฤติกรรมของอาจารย์ เหมือนกับว่าอาจารย์มองเขาเป็นคนพิการ ปัญญาอ่อน ที่ไม่สามารถทำอะไรด้วยตนเองได้

นักจิตวิทยาได้จัดรูปแบบการเรียนรู้ของมนุษย์ไว้หลายประเภท หากพิจารณาจากการใช้ประสาทสัมผัสในการรับข้อมูลเข้าสู่สมองจะพบว่า มนุษย์มีการรับรู้ได้ 3 ทาง ได้แก่ การรับรู้ทางสายตา (Visual percepters) การรับรู้ทางโสตประสาท (Auditory percepters) และการรับรู้ทางร่างกายและความรู้สึก (Kinesthetic percepters) ซึ่งสามารถนำมาจัดเป็นรูปแบบได้ 3 ประเภท ใหญ่ ๆ โดยผู้เรียนแต่ละประเภทจะมีความแตกต่างกัน (มัทธนา ธรรมบุญชัย, 2544) คือ

1. ผู้ที่เรียนทางสายตา (Visual learner) เป็นผู้ที่เรียนได้ดี ถ้าเรียนจากรูปภาพ แผนภูมิแผนผังหรือจากเนื้อหาที่เขียนเป็นเรื่องราว เวลาจะนึกถึงเหตุการณ์ใด ก็จะนึกถึงภาพเหมือนกับเวลาที่ดูภาพยนตร์ คือ มองเห็นเป็นภาพที่เคลื่อนไหวบนจอฉายหนึ่งเนื่องจากระบบเก็บความจำได้จัดเก็บสิ่งที่เรียนรู้ไว้เป็นภาพ

พวก Visual learner จะเรียนได้ดี ถ้าครูบรรยายเป็นเรื่องราว และทำข้อสอบได้ดี ถ้าครูออกข้อสอบในลักษณะที่ผู้เรียนเป็นเรื่องราว นักเรียนคนใดที่เป็นนักอ่าน เวลาอ่านเนื้อหาในตำราที่ผู้เขียนบรรยายในลักษณะของความรู้ ก็จะนำเรื่องทีอ่านมาผูกโยงเป็นเรื่องเป็นราวที่ทำให้ตนสามารถจดจำเนื้อหาได้ง่ายขึ้น พวก Visual learner จะพบประมาณ 60-65 % ของประชากรทั้งหมด

2. ผู้ที่เรียนรู้ทางโสตประสาท (Auditory learner) เป็นพวกที่เรียนรู้ได้ดีที่สุด ถ้าได้ฟังหรือได้พูดจะไม่สนใจรูปภาพ ไม่สร้างภาพ และไม่ผูกเรื่องราวในสมองเป็นภาพเหมือนพวกที่เรียนทางสายตา แต่ชอบฟังเรื่องราวซ้ำ ๆ และชอบเล่าเรื่องให้คนอื่นฟัง คุณลักษณะพิเศษของคนกลุ่มนี้ ได้แก่ การมีทักษะในการ ได้ยิน/ได้ฟัง ที่เหนือกว่าคนอื่น ดังนั้นจึงสามารถเล่าเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดลออและรู้จักเลือกใช้คำพูด

ผู้เรียนที่เป็น Auditory learner จะจดจำความรู้สึกได้ดี ถ้าครูพูดให้ฟัง หากครูถามให้ตอบ ก็จะสามารถตอบได้ทันที แต่ถ้าครูมอบหมายให้ไปอ่านตำราล่วงหน้าจะจำไม่ได้จนกว่าจะได้ยินครูอธิบายให้ฟัง เวลาท่องหนังสือก็ต้องอ่านออกเสียงดัง ๆ ครูสามารถช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มนี้ได้โดยวิธีสอนแบบอภิปราย แต่ผู้ที่เรียนทางโสตประสาทก็อาจถูกรบกวนจากเสียงอื่น ๆ จนทำให้เกิดความวอกแวก เสียสมาธิในการฟังได้ง่ายเช่นกัน พวก Auditory learner จะพบประมาณ 30-35% ของประชากรทั้งหมด

3. ผู้ที่เรียนรู้ทางร่างกายและความรู้สึก (Kinesthetic learner) เป็นพวกที่เรียนโดยผ่านการรับรู้ทางความรู้สึก การเคลื่อนไหวและร่างกาย จึงสามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ดีหากได้มีการสัมผัสและเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียน เวลานั่งเรียนจะนั่งแบบอยู่ไม่สุข นั่งไม่คิดที่ไม่สนใจบทเรียน และไม่สามารถทำให้ใจจดจ่ออยู่กับบทเรียนเป็นเวลานาน ๆ ได้

พวกที่เป็น Kinesthetic learner จะไม่ค่อยมีโอกาสเป็นพวก Visual learner จึงเป็นกลุ่มที่มีปัญหามาก หากครูผู้สอนให้ออกไปยืนเล่าเรื่องราวต่าง ๆ หน้าชั้นเรียนหรือให้รายงานความรู้ที่ต้องนำมาจัดเรียงใหม่อย่างเป็นระบบระเบียบ เพราะไม่สามารถจะทำได้ ครูที่ยังนิยมใช้วิธีสอบแบบเก่า ๆ อย่างเช่น ใช้วิธีบรรยายตลอดชั่วโมง จะยิ่งทำให้เด็กเหล่านี้มีปัญหามากขึ้น ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าความรู้สึกของเด็กเหล่านี้ได้ถูกไปผูกโยงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะสิ่งที่เป็นปัจจุบันเท่านั้น ไม่ได้ผูกโยงกับเหตุการณ์ที่ยังมาไม่ถึงในอนาคต ครูจึงควรช่วยเหลือพวก Kinesthetic learner ให้เรียนรู้ได้มากขึ้น โดยการให้แสดงออกหรือให้ปฏิบัติจริง เช่น ให้เล่นละคร แสดงบทบาทสมมติ สาธิต ทำการทดลอง หรือให้พูดประกอบการแสดงท่าทาง เป็นต้น พวก Kinesthetic จะพบในประชากรประมาณ 5-10 % เท่านั้น

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้เราทราบว่าแต่ละคนมีรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกันไป บางคนเรียนรู้ได้ดีด้วยการฟังขณะที่อีกคนเรียนรู้ได้ดีด้วยตนเองจะทราบได้ว่า เขาเรียนรู้ได้ดีที่สุดอย่างไรแต่ละคนมีวิธีการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน วิธีการที่ทำให้บุคคลเรียนรู้ได้ดีที่สุด คือ รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) ซึ่งเป็นรูปแบบเฉพาะของแต่ละบุคคล

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟรีดแมน (Freedman. 1996: 99) ศึกษาเรื่อง ความเชื่อในความสามารถของตนกับการใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า

1. ความเชื่อในความสามารถของตนเองส่งผลต่อการใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ ซึ่งยุทธวิธีที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารเวลา ความเพียรพยายาม การกำกับตนเองทางการเรียน และความวิตกกังวลในการเรียน

2. เพศหญิงและเพศชายมียุทธวิธีในการกำกับตนเองทางการเรียนที่แตกต่างกัน

3. ความวิตกกังวลในการเรียนมีผลต่อการกำกับตนเอง และความเชื่อในความสามารถของตน

มอทซ์ (Motz. 1996: 2127) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติต่อการเรียนและยุทธศาสตร์การเรียนรู้ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า

1. ภายใต้อสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศทางการเรียน ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการพัฒนายุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

2. ยุทธวิธีและการใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับความเชื่อและความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน

นาม จุง (Nam Jung. 1996: 2545) ศึกษาพบว่า ยุทธวิธีต่าง ๆ ทางการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและตัวแปรแรงจูงใจ (Motivation Variables) ซึ่งได้แก่ ความมุ่งหวังที่ต้องการประสบความสำเร็จในอนาคตทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน และ เหตุผลที่ทุ่มเทให้กับการเรียน นอกจากนี้ ยังศึกษาพบว่า เพศ เป้าหมายทางการเรียน เนื้อวิชาที่เรียน บรรยากาศทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและบรรยากาศทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เฮนนี่ (Heaney. 1996: 1460) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียน โดยศึกษากับ นักเรียนชั้นปีที่ 1 ผล

การศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ยุทธศาสตร์การเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียน

แคมป์เบลล์ (Campbell. 1996: 1405) ศึกษาคุณลักษณะบางประการและยุทธวิธีต่าง ๆ ทางการศึกษาที่เกี่ยวเนื่องกับการประสบความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนศึกษาพบว่า นักเรียนที่ประสบความสำเร็จทางการเรียน จะมีการวางแผนการเรียน มีการกำหนดเป้าหมายทางการเรียน มีแรงจูงใจในการเรียน ทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก เห็นคุณค่าของการเรียน นอกจากนี้ นักเรียนที่ประสบความสำเร็จทางการเรียนจะมีวินัยในตนเอง มีความสามารถในการบริหารเวลาในการเรียนและสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

เค็ง (Keng. 1996: 1996) ศึกษาพบว่า ยุทธวิธีต่าง ๆ ทางการศึกษาของนักเรียน ซึ่ง ได้แก่ การจดบันทึก การวางแผนการเรียน การทบทวนบทเรียน กลยุทธ์ในการเตรียมตัวสอบ จะช่วยเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังศึกษาพบว่า การจดบันทึก ซึ่งหมายถึง การเขียนข้อความ เพื่อเรียบเรียงความคิดเพื่อเตือนความเข้าใจ เพื่อก่อให้เกิดความสนใจในเรื่องที่เรียน และเพื่อเตือนความทรงจำ จะช่วยให้ผู้เรียนจำแนก แยกแยะ มีความสามารถในการอธิบาย และเข้าใจเนื้อหาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เรียนได้ดีขึ้น

โรเชส มอนเทโร (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ คมเพชร ฉัตรสุกกุล. 2543: 26; อ้างอิงจาก Roces Motero. 1997: 239) ศึกษาพบว่า ยุทธวิธีการศึกษา และความเชื่อในความสามารถของตน ความวิตกกังวล แรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอก และคุณค่าของงาน มีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ ยังศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความเพียรพยายาม การบริหารเวลาที่แตกต่างกัน

ลอควูด (Lockwood. 1997: 241) ศึกษายุทธวิธีต่าง ๆ ทางการศึกษาของนักเรียนพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า ยุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนนั้น ควรจะให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ความคิด วิเคราะห์ วิเคราะห์สังเคราะห์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาใช้เป็นประโยชน์ เรียนเทคนิคการจำและการเรียนรู้ ตลอดจนทั้งการบริหารทรัพยากรที่เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ นอกจากนี้ควรมีการฝึกทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ นักศึกษาได้มีโอกาสประยุกต์ความรู้และทักษะต่าง ๆ ในการศึกษาเล่าเรียน

แวง (Wang. 1997: 3372) ศึกษาพฤติกรรมการเรียน ความเชื่อในความสามารถของตน และแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน เป็นผลการสอนของครูที่สอนให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับยุทธวิธีการเรียน แต่ผลการศึกษาดังกล่าว ได้พบความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูเพศชายและเพศหญิง

เซิร์ช (Search. 1997: 3372) ศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเรียน ความเชื่อในความสามารถของตน และแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน เป็นผลการสอนของครูที่สอนให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับยุทธวิธีการเรียน แต่ผลการศึกษาดังกล่าว ไม่พบความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูเพศชายและเพศหญิง

โรเชส มอนเทโร (Roces Montero. 1997: 239) ศึกษาพบว่า ยุทธวิธีการเรียนและตัวแปรแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา ซึ่งได้แก่ ความเชื่อในความสามารถของตน ความวิตกกังวล แรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอก และคุณค่าของงาน มีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ยังศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความเพียรพยายาม การบริหารเวลาตลอดทั้งการแสวงหาความช่วยเหลือต่างกัน

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ศิราภรณ์ เทพนิม (2541) ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคลแบบเผชิญความจริงที่มีต่อยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกุนนตรี รุทธารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลแบบเผชิญความจริงมีคะแนนเฉลี่ยยุทธศาสตร์การเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นแบบกลุ่มแบบเผชิญ นอกจากนี้ จากผลการวิจัยยังพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงแล้วมียุทธศาสตร์การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยยุทธศาสตร์การเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และคมเพชร ฉัตรสุกกุล (2543: 13) ศึกษายุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกและเป็นตัวแปรที่ส่งผลดีที่สุดต่อยุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แสดงให้เห็นว่าความรู้หรือทักษะที่นักเรียนวัยรุ่น ได้จากการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลดีที่สุดต่อยุทธวิธีการเรียนและการศึกษา

พิไลลักษณ์ อ่อนละมุล (2546) ศึกษาและพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการให้คำปรึกษาตามกลุ่มพฤติกรรมนิยม โดยมีจุดมุ่งหมายข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศรอบครัวที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยแบ่งยุทธศาสตร์การเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้าน คือ การวางแผนการเรียน ความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน และการปฏิบัติตามแผนการเรียน ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศในการเรียนการ

สอน และบรรยากาศในครอบครัวยังของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของนักเรียน

เบญจมาศ พลศักดิ์ (2547) ศึกษาพัฒนาการยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ในเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยจำแนกยุทธวิธีการเรียนรู้ออกเป็น 4 ชั้น คือ ชั้นระบุปัญหาและวางแผน ชั้นกำกับการปฏิบัติงาน ชั้นตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข และชั้นทดสอบตนเอง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีระดับยุทธศาสตร์การเรียนรู้แตกต่างกัน และจากการศึกษาพัฒนาการยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ทุกชั้นจากระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สู่ปีที่ 3 และปีที่ 5 มีแนวโน้มลดลง และนักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลมีพัฒนาการทุกชั้นสูงกว่ากลุ่มการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น ๆ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้ดังกล่าว ยุทธวิธีการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยที่น่าจะส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนนั้นมีหลายปัจจัย เช่น ปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจ สุขภาพจิต บุคลิกภาพ บรรยากาศทางการเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นต้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กู๊ด (Good. 1973: 137) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือเกิดจากการสอน

มาริษา นาคทับที (2541: 28) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนรู้วิชานั้น ๆ แล้วซึ่งจะทราบปริมาณมากน้อยเพียงใดโดยพิจารณาได้จากคะแนนผลสอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้สามารถแยกกลุ่มของนักเรียนออกเป็นระดับต่าง ๆ เช่น สูง กลาง ต่ำ เป็นต้น

ศรินทิพย์ พงษ์สาสวัต (2546: 36) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถที่ได้รับหลังจากเรียนรู้วิชานั้น ๆ ซึ่งจะทราบว่าปริมาณมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาได้จากคะแนนผลสอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือได้จากการสังเกตพฤติกรรมและความสำเร็จด้านอื่น ๆ ประกอบ

จิราภรณ์ เมืองพรวน (สุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย. 2547: 20; อ้างอิงจาก จิราภรณ์ เมืองพรวน. 2538: 24) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และ สมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมองที่พัฒนาขึ้นหลังจากการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ โดยพิจารณาจากคะแนนสอบหรือ ผลงานที่ครูมอบหมายให้ หรือจากทั้งสองอย่าง

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมหรือ ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะบุคคลของแต่ละบุคคล

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ลินด์แกรน (Lindgren, 1969: 48-51) ศึกษาพบว่า เหตุผลที่นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับวิธีการปฏิบัติตนเองทางด้านการเรียนร้อยละ 33 การมีความสนใจในการเรียนร้อยละ 25 เซาวน์ปัญญาร้อยละ 15 นอกจากรับรองกับองค์ประกอบอื่น ๆ ส่วนนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น เนื่องมาจากวิธีการปฏิบัติตนเองทางด้านการเรียนไม่ดี ร้อยละ 25 ขาดความสนใจในการเรียนร้อยละ 35 นอกจากนั้นขึ้นอยู่กับปัญหาส่วนตัวและองค์ประกอบอื่น ๆ

ฮาสลาม และบราวน์ (Haslam; & Brown, 1986: 223-226) ศึกษาผลการสอน ทักษะทางการเรียนอย่างมีระบบที่มีต่อนิสัยในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 74 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 37 คน ตอบแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติทางการเรียนทั้งก่อนและหลังการทดลอง และให้กลุ่มทดลองเรียนวิชาการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (The Brown Holtzma Effective Study Course) ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เรียนวิชาอะไร จากการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเรียนและคะแนนจากแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม

2.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ศรีบุญญา เมฆแก้ว (2536: 95) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชา คณิตศาสตร์ นิสัยในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า เจตคติ นิสัยในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สัมพันธ์กันในทางบวก ซึ่งนักเรียนกลุ่มที่มีนิสัยในการเรียนสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีนิสัยในการเรียนต่ำ

ศรีระพร จันทโนทก (2538: 79) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คณะบริหารธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านส่วนตัวของนักเรียนโดยเฉพาะตัวแปรด้านนิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังกล่าว สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับนิสัยทางการเรียน เจตคติทางการเรียนและวิธีการปฏิบัติตนด้านการเรียน

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

สมจิตต์ เพิ่มพูน (2532: 11) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตว่า หมายถึงความสามารถในการคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และความสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรอรับผลดีหรือป้องกันผลเสีย ตลอดจนสามารถควบคุมตนเองในการกระทำหรือละเว้นการกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเอง เพราะเล็งเห็นผลเสียที่จะเกิดขึ้นตามมาทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น ในภายหลัง

สุรพงษ์ ชูเดช (2534: 4) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยพื้นฐานด้านความคิดและสติปัญญา เนื่องจากบุคคลที่มุ่งอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่คาดการณ์ได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต เห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมากกว่าสิ่งเล็กน้อยที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและจะต้องเป็นผู้ที่เชื่อว่าบุคคลจะมีลักษณะมุ่งอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่มีพัฒนาการดังกล่าวคือขั้นปฏิบัติเชิงระบบ (Formal Operation : 11-15 ปี) ทั้งนี้ เพราะการคาดว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต สิ่งนั้นยังไม่มีตัวตน ต้องอาศัยการอ้างอิงซึ่งอยู่ในรูปของนามธรรม หรือสัญลักษณ์และการเห็นความสำคัญของสิ่งที่ยังเป็นนามธรรมหรือสัญลักษณ์ ต้องใช้ความสามารถในการคิดเชื่อมโยงกับหน่วยการคิดอื่น ๆ ดังนั้น บุคคลที่มีความสามารถพัฒนาด้านความรู้คิดสูงย่อมจะง่ายต่อการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต

จกवाल ภูวนันท์ (2537: 38) ให้ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตว่า เป็นลักษณะของการมองอนาคตของบุคคล ซึ่งผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตนั้นจะเป็นผู้ที่มีความสามารถตัดสินใจเลือกกระทำได้อย่างเหมาะสม มีความเพียรพยายามและอดใจรอได้ เพื่อความสำเร็จในอนาคต

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตดังกล่าว สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตสามารถพัฒนาได้โดยให้รู้จักความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต ให้ดูแบบอย่างของบุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคต ฝึกวางแผนในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับอนาคต และฝึกการตัดสินใจเลือกทางเดินอย่างเหมาะสมโดยพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสีย ตลอดจนฝึกให้คาดการณ์ไกลในอนาคต

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

2.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1970: 1-9) ศึกษาเกี่ยวกับการปะทะสังสรรค์แบบพ่อแม่ และเด็ก กับลักษณะมุ่งอนาคตของวัยรุ่น : ตามอายุและเพศ จากการศึกษาใช้กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นอายุ 11 ปี และ 15 ปี พบว่า อายุและเพศมีอิทธิพลต่อการปะทะสังสรรค์แบบพ่อแม่ และเด็กวัยรุ่นและลักษณะมุ่งอนาคตของ

เขาเอง แต่ในทางตรงกันข้ามการพูดคุยกันของเด็กอายุ 15 ปี ทำให้การมองโลกในแง่ดีเพิ่มขึ้น รวมถึงการวางแผน ความมีเหตุผลเพิ่มขึ้นด้วย

ซีจีเนอร์ (Seginer. 1988: 247-273) ศึกษาสภาวะทางสังคมของวัยรุ่นในนิคมกับวัยรุ่นที่อยู่ในชุมชนเมือง โดยเปรียบเทียบองค์ประกอบทางสังคม คือ การอยู่ในนิคมกับอยู่ในชุมชนเมือง โดยการใช้แบบสอบถามจากวัยรุ่นที่อยู่ในนิคม จำนวน 114 คน กับวัยรุ่นที่อยู่ในชุมชนเมือง พบว่าเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในเขตนิคมแสดงถึงความคาดหวังในอนาคตออกมาน้อยกว่าวัยรุ่นที่อยู่ในชุมชนเมือง

เนอร์มี (Nurmi. 1991: 977-991) ศึกษาถึงเพศ อายุ ชนชั้นทางสังคมและลักษณะของการปะทะสังสรรค์ในครอบครัวที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของวัยรุ่นที่ได้กำหนดแล้ว พบว่า ลักษณะของอายุ เพศ ชนชั้นทางสังคม และลักษณะของการปะทะสังสรรค์ในครอบครัวมีผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของวัยรุ่น โดยมุ่งหมายในอนาคตของวัยรุ่นบอกถึงลักษณะของการพัฒนาการและเป้าหมายที่วางไว้อย่างกว้าง ๆ กลุ่มเครือข่ายจะลดลงเมื่อเขามีความรู้เกี่ยวกับการวางจุดมุ่งหมายในอนาคตและเกี่ยวกับเพศ และกลุ่มที่มาจากชนชั้นสูงจะมุ่งอนาคตสูง

2.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

จักวาล ภูวพันธ์ (2537: 72) ศึกษาผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างและการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาปรากฏว่าลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนที่ได้ใช้กิจกรรมกลุ่มกับการสอนตามปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กนกวรรณ อุ๋นใจ (2538: 57) ศึกษาการวิจัยเรื่องผลการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 คน พบว่ากลุ่มที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้นกว่ากลุ่มที่ได้รับข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตทั้งในและต่างประเทศดังกล่าว สรุปได้ว่าลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการคาดการณ์อนาคต การวางแผน ความเพียรพยายาม อิทธิพลของสังคม

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียน

2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียน

แรงจูงใจในการเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533: 129) กล่าวว่า ความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียน นอกจากจะขึ้นอยู่กับความสามารถแล้วยังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ

อารี พันธุ์มณี (2546: 269) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า แรงจูงใจ (Motive) หมายถึง ภาวะใด ๆ ที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

ลักษณะ สรีวัตน์ (2549: 74) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า แรงจูงใจ หมายถึง พฤติกรรมที่ ถูกกระตุ้น โดยแรงขับของแต่ละบุคคล เพื่อสู่จุดมุ่งหมายปลายทางอย่างใดอย่างหนึ่ง และร่างกายอาจจะสม ประสงค์ในความปรารถนาอันเกิดจากแรงขับนั้น ๆ ได้

ชูชีพ อ่อน โคนสูง (2550: 90) ให้ความหมายแรงจูงใจ หมายถึง พลังกระตุ้นให้ทำ พฤติกรรมไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ หรืออาจกล่าวได้ว่า แรงจูงใจประกอบด้วยพลัง และทิศทาง เช่น เรา ต้องการได้เกรด เอ จากการสอบ เราจึงพยายามมุ่งมั่นในการศึกษาหาความรู้อย่างกระตือรือร้น จนสอบได้ เกรดเอ

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า แรงจูงใจในการเรียนเกิดจากความต้องการ และแรงขับซึ่งมี สาเหตุมาจากความต้องการที่เกิดจากภายในอินทรีย์ เป็นความต้องการทางสรีระ และความต้องการที่เกิดจาก ภายนอกอินทรีย์ เป็นการได้รับอิทธิพลจากสังคม

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียน

2.3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

การีมาร์ (Kharmar, 1971: 103-111) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนของ ผู้เรียนภาษาอังกฤษ ผลการสำรวจพบว่าความสนใจและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนนั้น ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนและชนิดของเนื้อหาที่ใช้สอนว่าสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน หรือไม่

กอตต์ไฟรด์ และคนอื่น ๆ (อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์, 2546; 99-100 อ้างอิงจาก Gottfrien; et.al. 1994) ศึกษากลุ่มเด็กปฐมวัยที่มีการแสดงออกถึงความสามารถทางภาษา เมื่อโตขึ้นในวัย ประถมศึกษาเด็กจะมีไอคิวสูงกว่าเด็กทั่วไป และสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของ ความสามารถทางสติปัญญา คือ แรงจูงใจภายในที่เกิดจากการเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ความอยากรู้อยาก เห็น ความสุขกับการเรียน การเรียนที่ท้อทลายให้ใคร่รู้ และจากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของ สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนรู้ คือ สิ่งแวดล้อมที่ท้าทายจะกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ทำให้เกิด ปฏิสัมพันธ์ทางปัญญามาก และเป็นกลไกที่สำคัญที่ทำให้เด็กอยากหรือไม่อยากเรียนรู้

2.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นิยม สารรัตน์ (2524: 50) ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบเจตคติและแรงจูงใจในการเรียน วิชาภาษาอังกฤษระหว่างผู้เรียนโปรแกรมศิลปะภาษากับผู้เรียนโปรแกรมวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษาที่ 9 จากการศึกษพบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับเจตคติ และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ คือ ถ้านักเรียนมีเจตคติและแรงจูงใจในการเรียนสูง ก็จะมี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ถ้านักเรียนมีเจตคติและแรงจูงใจในการเรียนต่ำก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไปด้วย

ทศพร อันสงคราม (2545: 74) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 351 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทั้ง 12 ปัจจัย ได้แก่ เป้าหมายในอนาคต ความต้องการพัฒนาตนเอง เนื้อหาและหลักสูตรการเรียนการสอนสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา บุคลิกภาพของครู การเสริมแรง บรรยากาศในการเรียน เทคนิคและวิธีการสอนของครู การใช้สื่อและนวัตกรรม การวัดและประเมินผล ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ความปรารถนา การเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ มีส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจในการเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรม

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

“บุคลิกภาพ” นักจิตวิทยาและนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายทัศนะด้วยกัน เช่น อนุสตาซี (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537: 11-15; อ้างอิงจาก Anastasi. 1968) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม พันธุกรรมเดียวกันแต่อยู่ในสิ่งแวดล้อมต่างกัน อาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพต่างกันไป หรือแม้สภาพแวดล้อมและพันธุกรรมเดียวกัน นอกจากนี้ ฮิลการ์ดและแอทคินสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530: 40; อ้างอิงจาก Hillgard; & Atkinson. 1967) กล่าวว่า บุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะรวมของบุคคล และวิธีการแสดงออกของพฤติกรรมของเขา ส่วนออลพอร์ต (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537: 11-15; อ้างอิงจาก Allport. 1967) ได้อธิบายว่า บุคลิกภาพเป็นระบบการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคลเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย (Traits) ประจำตัวของบุคคล

เบอร์ดานาร์ด (Bernard. 1970: 110) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นสภาพรวมทั้งหมดของลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม แนวโน้มการกระทำความสามารถซึ่งอยู่ภายในและที่แสดงออกให้เห็น

แมคคอนเนล (MaConnell. 1974: 610) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะที่บุคคลคิดและแสดงออก เพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ

จุง (Hergenhahn. 1990: 58-85; citing Jung. n.d.) ได้พิจารณาบุคลิกภาพของคนโดยยึดถือสังคมเป็นหลัก เขาได้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) เป็นคนที่ไม่ชอบสูงส่งถึงกับผู้อื่น เกรงครัดต่อระเบียบ วินัยแบบแผนมีมาตรการและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเอง เชื่อตนเองและการกระทำทุกอย่างที่มักขึ้นอยู่กับตัวเองเป็นใหญ่ บุคคลประเภทนี้ผูกพันกับตนเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคมหรือบุคคลอื่น

2. บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert) เป็นคนเปิดเผย คุยเก่ง ร่าเริง ปรับตัวได้ดีในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองบนรากฐานของเหตุผลและความจริง

ศรีเรื่อน แก้วกังวาล (2536: 15) ให้ความหมายของบุคลิกภาพคือ ลักษณะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอก ที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กริยา มารยาทการแต่งตัว วิธีการพูดจา การนั่งยืน และส่วนภายในที่มองเห็นได้ยาก เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะทางอารมณ์ ความใฝ่ฝัน ค่านิยม ความสนใจ ปรัชญาชีวิต

ฟรีดแมน และ โรเซนแมน (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537; 14; อ้างอิงจาก Friedman; & Rosenman. 1974) กล่าวถึง ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพรีบร้อน ชอบแข่งขัน ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย ๆ ที่ความรู้สึกว่าเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามมากในการทำงานชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อประสบผลสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็วทนไม่ได้กับงานที่ล่าช้ามีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่นและต้องมีการวางแผนเมื่อจะทำการสิ่งต่างๆ

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า บุคลิกภาพเกิดจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม เมื่อบุคคลอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันอาจมีบุคลิกภาพที่ต่างกัน บุคลิกภาพเป็นสภาพรวมทั้งหมดของลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม แนวโน้มการกระทำความสามารถซึ่งอาจมองเห็นหรือมองไม่เห็น

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

บานิสเตอร์ (Banister. 1972: 4327) ศึกษาโดยใช้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 247 คน และมีค่าระดับ ความถนัดทางคณิตศาสตร์สูงกว่าระดับกลาง ใช้แบบทดสอบ M.M.P.I. (Minnesota Multiphasic Personality Inventory) แบ่งนักเรียนออกตามประเภทของบุคลิกภาพ เป็นพวกเก็บตัว และปกติ แล้วแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มย่อย โดยแต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีบุคลิกภาพบุคลิกภาพเก็บตัว แสดงตัว ปกติ อย่างละ 7 คน ให้นักเรียนเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้วยใช้วิธีการสอน 2 วิธี กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มแรก สอนด้วยวิธีบรรยายเช่นเดียวกันแล้วให้นักเรียนทำงานเป็นรายบุคคลสัปดาห์ละ 5 ครั้ง กลุ่มตัวอย่างอีก 3 กลุ่ม สอนด้วยวิธีบรรยายเช่นเดียวกัน แต่ในตอนให้นักเรียนทำงานนั้น มีวิธีการให้ทำงานเป็นกลุ่มย่อย ๆ ช่วยกันแก้ปัญหาและค้นคว้า แล้ววัดผลในครั้งสุดท้าย ปรากฏว่า ผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละกลุ่มบุคลิกภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และผลการเรียนจำแนกตามสภาพ

การทำงาน คือทำงานเป็นกลุ่มกับทำงานเป็นรายบุคคลไม่มีความความแตกต่างกันทางสถิติเช่นเดียวกัน แต่ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว เมื่อทำงานเป็นกลุ่มได้ผลการเรียนที่มีค่าสูงกว่าที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวที่ทำงานเป็นรายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่สำหรับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว ผลการเรียนในสภาพการเรียนเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บากเลย์ และอีวาน (Bagley and Evan, 1975: 117-119) ศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนที่มีลักษณะแสดงตัว-เก็บตัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนที่มีอายุ 14-15 ปี เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสำรวจบุคลิกภาพของไอแซกซ์ พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะแสดงตัวและเก็บตัว มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะเก็บตัว

2.4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

เนตรชนก พุ่มพวง (2546: 77) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการพบว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะมุ่งอนาคต นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีลักษณะมุ่งอนาคตมาก

ชุตินัน ศรีแก้ว (2546: 77) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพทั้งในและต่างประเทศดังกล่าว สรุปได้ดังนี้ บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีความเพียรพยายามในการทำงาน เพื่อประสบความสำเร็จมากกว่า รักความก้าวหน้ามากกว่า มีความเครียดและความวิตกกังวลสูงกว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบี

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

เครช (Krech, 1962: 182) เห็นว่ารายได้ของบิดามารดามีความสัมพันธ์สูงกับการเลือกอาชีพของนักเรียน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะคาดหวังให้ตนเอง มีแบบฉบับของการดำเนินชีวิตให้เหมือนกับบิดาของตน รายได้ของครอบครัวเป็นตัวประกอบสำคัญในความคาดหวังของนักเรียนที่มีผลต่อโอกาสที่จะเลือกให้เหมาะสมกับรายได้ของครอบครัว เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงได้เปรียบอย่างมาก เนื่องจากได้รับการสนับสนุนทางการเงินในด้านการศึกษาล่าเรียน และเมื่อเริ่มต้นประกอบอาชีพ บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจระดับกลางมีแนวโน้มที่จะเสียสละเพื่อสนับสนุนทางการเงินเพื่อการศึกษาล่าเรียนแก่บุตรของเขา ขณะที่บิดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่า อาจจะไม่สามารถให้การสนับสนุนได้ กล่าวคือ รายได้ของบิดามารดามากขึ้น ความปรารถนาของบุตรที่จะได้รับรายได้สูงขึ้นและยิ่งกว่านั้นบิดา

มารดาที่มีรายได้มากต้องการที่จะสนับสนุนในการให้การศึกษาแก่บุตรของตนสูงขึ้นรวมทั้งการเตรียมพร้อมในเรื่องอาชีพ

แมกแคนเลส (พิสิษฐ ตันทาวณิช และคนอื่นๆ. 2542: 89; อ้างอิงจาก Mc. Candless. 1968) กล่าวว่าพ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มักจะประสบความล้มเหลวในการปลูกฝังลูกให้มีความรับผิดชอบภายในบ้าน เพราะพ่อแม่ต้องทำงานไม่มีเวลาเอาใจใส่ลูกมาก

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวส่งผลต่อความคาดหวังและการสนับสนุนทางการศึกษาของครอบครัว

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.5.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

จอห์น และโฮเวิร์ด (John and Howard. 1975: 89) มีความเห็นว่าตั้งแต่เกิดมามนุษย์ต้องการสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวการยอมรับในสังคม ซึ่งระดับชั้นในสังคมถือเกณฑ์จากขนาดของครอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกี่ยวกับรายได้อันอาจรวมไปถึงการศึกษาที่ส่งผลถึงระดับของรายได้ด้วย

วินเซนท์ (Nurmi. 1991: 26; citing Vincent. 1965) ศึกษาความคาดหวังในชีวิตของอนาคตของวัยรุ่นชาวอเมริกา จำนวน 48 คน ที่มีอายุระหว่าง 14-15 ปี กับระดับชั้นทางสังคมพบว่าเด็กที่มาจากระดับชั้นทางสังคมสูงมองอนาคตกว้างไกลกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่มาจากระดับชั้นทางสังคมต่ำกว่า

เนอร์มี (Nurmi. 1991: 21; citing Nurmi. 1987 b) ศึกษาความคาดหวังและความกลัวในชีวิตอนาคตของวัยรุ่นชาวฟินแลนด์ จำนวน 148 คน ที่มีอายุระหว่าง 10-19 ปี ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นจากระดับชั้นทางสังคมมีโครงสร้างในอนาคตเกี่ยวกับอาชีพกว้างไกลกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับวัยรุ่นจากระดับชั้นทางสังคมต่ำกว่า

2.5.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สากุล เชียสกุล (2523: 79) ศึกษาความคาดหวังของมารดาไทยเกี่ยวกับระดับการศึกษาของบุตร พบว่า มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง มีความคาดหวังเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรสูงกว่ามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531: 160) ศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 1,500 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านความอิสระ และด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดังกล่าว สรุปได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีผลต่อการวางแผนในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

2.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

จรรยา สุวรรณทัต (2523: 54-56) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวไว้ดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวใดที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจไม่ขัดสนย่อมนำมาซึ่งความสงบสุขของครอบครัวเกิดความกลมเกลียวสมัครสมานกัน

2. การรู้จักบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวตลอดจนสามารถปฏิบัติให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ตลอดจนถึงตัวเด็กเอง

3. การรู้จักลักษณะธรรมชาติและความต้องการมูลฐานของเด็กพ่อแม่ที่พยายามเข้าใจในลักษณะธรรมชาติการเจริญเติบโตและมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือเด็กเมื่อเกิดปัญหาย่อมมีส่วนช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี

4. ความคงเส้นคงวาของพ่อแม่ในการวางระเบียบวินัยปัจจัยนี้มีอิทธิพลมากต่อบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยเฉพาะวัยรุ่นที่มีความอดทนต่อความไม่คงเส้นคงวาของพ่อแม่ น้อย เป็นต้นเหตุก่อให้เกิดความคลอนแคลนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและเด็ก

โคลแมน และแฮมเมน (ส่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530: 176; อ้างอิงจาก Coleman; & Hammen. 1974) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของบรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการของเด็ก ได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น การยอมรับ และการยกย่องเด็ก บรรยากาศความสัมพันธ์ในครอบครัวซึ่งประกอบด้วยความรัก ความอบอุ่น และการยอมรับบุตรธิดาด้วยความเหมาะสม เหตุสมผล และสอดคล้องกับสถานการณ์มีความสำคัญต่อการพัฒนาการและความสมบูรณ์แห่งพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวนั้น ๆ

คูซา จันท์ธอมและสุรางค์ จันท์ธอม (2529: 166) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัวให้ความรัก ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาที่หันหน้าเข้าปรึกษากัน บิดามารดาเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่เด็กรักและเชื่อฟัง ดังนั้น ถ้าบิดามารดาได้ใช้เวลาในการอบรมขัดเกลานิษัยเด็ก ให้ความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอ เด็กจะมีพฤติกรรมในทางที่ดีมากกว่าพฤติกรรมในทางที่ไม่ดี

อัสรา อวารณ์ (2540: 45) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกว่าได้ได้รับความรัก การดูแลอย่างดีในครอบครัว มีความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยมั่นใจในตนเองถึงความสัมพันธ์กับคนอื่นในบ้าน ดังนั้น สัมพันธภาพในครอบครัวจึงมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม ถ้าครอบครัวสมบูรณ์ด้วยระเบียบวินัยและคุณธรรมอันดีทุกประการแล้วสมาชิกทุกคนก็จะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สัมพันธภาพที่ดีต่อสมาชิกในครอบครัวขึ้นอยู่กับความร่วมมือใจของสมาชิกแต่ละคน เพราะความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นในครอบครัว จะช่วยให้ความเป็นอยู่ในครอบครัวราบรื่น และทุกคนมีความสุขกายสบายใจและมีสุขภาพจิตที่ดี

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจในการเรียน

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

2.6.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไซมอนด์ (Symond. 1975: 283-285) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับบุตร เปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตรพบว่า บุตรที่พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงยอมรับเป็นอย่างดี ชอบเข้าสังคม สนใจการทำงาน มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมโนคติเกี่ยวกับตนเองสูง คือรู้สึกว่าคุณค่า มีความอบอุ่นปลอดภัย

เมเยอร์แบงก์ (Marjorinbank. 1972: 103-109) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อม และระดับฐานะทางสังคม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอายุ 11 ขวบ จำนวน 185 คน โดยใช้แบบสอบถาม Primary Mental Ability จากแบบสอบถามพบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองให้การส่งเสริมการเล่าเรียน จะมีคะแนนจากแบบทดสอบ Primary Mental Ability สูง ซึ่งคะแนนจากแบบทดสอบ Primary Mental Ability ยังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

2.6.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อรพินท์ ชูชม (2522: 92) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นฐานความรู้เดิม สภาพแวดล้อมที่บ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าสิ่งแวดล้อมที่บ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก เด็กจะพร้อมในการเรียนถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ ความเข้าใจต่อกันมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก

บำเพ็ญ วังเงิน (254: 121-128) ศึกษาเรื่องอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสาเหตุหนึ่งมาจากอิทธิพลของครอบครัว เช่น สภาพความเป็นอยู่ที่

แตกต่างกันทางวัฒนธรรมและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองน่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น แรงจูงใจในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความวิตกกังวล

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

2.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

ตินโต (Tinto. 1975: 102) กล่าวว่า เหตุจูงใจในการศึกษามี 3 ประการ คือ การวางแผนในการศึกษา ความคาดหวังในการศึกษา และความคาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคต

ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ ออยุธยา (วชิระ ชาวหา. 2534: 41; อ้างอิงจาก ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ ออยุธยา. 2526) กล่าวว่า เหตุจูงใจในการศึกษา นิสิตที่อยู่ในวัยรุ่นตอนปลายหรือวัยที่ย่างเข้าสู่ผู้ใหญ่ตอนต้น คือ อายุระหว่าง 16-25 ปี มีแนวโน้มในการศึกษาและสาเหตุที่ทำให้ต้องเข้าศึกษา มีดังนี้

1. มีความคิดเกี่ยวกับการศึกษาหันเหไปสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงาน และที่สำคัญคือต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรักและชอบด้วย

2. บางครั้งการเลือกเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ มักจะขึ้นอยู่กับค่านิยมของพ่อแม่ พี่น้องและเพื่อน โดยเฉพาะพ่อแม่ พี่น้องที่ต้องการให้บุตรหลานมีโอกาสได้งานดี ๆ ทำ มีเงินเดือนสูง เป็นเจ้านายคน เป็นที่เชิดหน้าชูตาของพ่อแม่ วงศ์ตระกูล โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน

3. ความสามารถทางสติปัญญาเลือกอาชีพในสิ่งที่ตนสนใจ และเพื่อเพิ่มพูนวิทย์ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ดังนี้ ความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ต่อการเรียนการประกอบอาชีพในอนาคตและรายได้ในอนาคตของนักเรียน

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

2.7.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

บิน (วชิระ ชาวหา. 2534: 34; อ้างอิงจาก Bean. 1982) ศึกษาพบว่า การส่งเสริมสนับสนุนจากบิดามารดา ครูอาจารย์ในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา บุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมีผลโดยตรงต่อความคงอยู่และการออกสถาบันก่อนสำเร็จการศึกษาของนิสิต

สเปธ (วชิระ ชาวหา. 2534: 34; อ้างอิงจาก Spaeth. 1970) ศึกษาพบว่า ความคาดหวังของนิสิตแต่ละคนที่มีต่อสถานะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในอนาคตเป็นตัวพยากรณ์อิสระที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อการบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาอย่างแท้จริง

2.7.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นฤมล พิกุลณี (2531: 49) ศึกษาองค์ประกอบด้านสภาพส่วนตัว ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจของสามเณรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามประเภทโรงเรียน กรณีจังหวัดลำปาง พบว่า การสนับสนุนการเรียนจากพระเถระภายในวัด มีผลต่อการเข้าเรียนของสามเณร เพราะทำให้เกิดความอบอุ่นและกำลังใจในการเรียน

ยุพา วีระไวทยะ และคนอื่น ๆ (2532: 176-208) ศึกษาเรื่อง การประสานสัมพันธ์ ระหว่างการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษากับอุดมศึกษา พบว่า สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้หนีคดีออกจากมหาวิทยาลัยก่อนสำเร็จการศึกษา ได้แก่ มองอนาคตแล้วหางานที่ได้ยาก เรียนไปแล้วพบว่าไม่ถนัดในสาขาวิชานั้น อาชีพที่ตรงกับสาขาที่เรียนไม่ได้อยู่ในความสนใจ คณะจัดหลักสูตรไม่น่าสนใจ อาชีพที่ตรงกับสาขาที่เรียนได้รายได้ต่ำ เบื่อหน่ายการเรียน อาจารย์ใช้วิธีสอนน่าเบื่อหน่าย ผลการเรียน และเตรียมตัวสอบ และเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยใหม่

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเรียน ผลการเรียน ความสนใจในการเรียนและการเข้าศึกษา

2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน

2.8.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน

ทวีศิลป์ สารเสน (2543: 9) ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน ว่า หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เป็นทั้งด้านกายภาพ จิตภาพ และด้านสังคมที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นในห้องเรียน

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2544: 43) ให้คำจำกัดความของบรรยากาศในชั้นเรียนว่า เป็น บริเวณสี่เหลี่ยมของบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนและครูทำงาน และมีปฏิสัมพันธ์กัน

อารี พันธุ์ณี (2546: 290) กล่าวว่า สถานการณ์ในชั้นเรียนที่อาจทำให้นักเรียนเบื่อ ไม่พอใจ ขัดแย้ง ควรหาทางลดหรือขจัด เป็นสิ่งที่ป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียน อาจทำให้ไม่เข้าใจ บทเรียน ตอบคำถามไม่ได้ ความไม่สะดวกสบายเช่น แสงสว่างไม่พอ มีเสียงรบกวนอากาศถ่ายเทไม่สะดวก มองกระดานคำไม่ชัดเจน ไม่ได้ยินเสียงครูพูด ต้องหยุดทำงานที่กำลังสนใจอยู่ลงกลางคัน ถูกทดสอบในสิ่งที่ครูไม่เคยสอน หรือไม่เคยกล่าวถึงมาก่อน บทเรียนยากเกินความสามารถ ตลอดจนการจัดให้อยู่ในกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างจากเพื่อนเกินไป

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ดังนี้ ลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียนที่ดี ห้องเรียนควรมี ความสะอาด ปลอดภัย ระบายอากาศได้ดี มีแสงสว่าง อุณหภูมิ มีโต๊ะ เก้าอี้เพื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอและบรรยากาศการเรียนที่อบอุ่น จะช่วยเอื้อต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

2.8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน

2.8.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สมิธ (Smith. 1970: 611) ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในโรงเรียนและห้องเรียน ปรากฏผลว่า โรงเรียนมีผลการพัฒนาการสร้างสรรค์ของนักเรียนมาก ห้องเรียนที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ แปลก ๆ ของตนเอง โดยเฉพาะ ๆ ห้องเรียนที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

2.8.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วลีวรรณ ศรีเศษะวิวัฒน์ (2536: 78) ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวะกลุ่มภาคเหนือ พบว่า บรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน ได้แก่ ห้องเรียน ร้อนอบอ้าว อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการแต่ละหลังอยู่ใกล้กัน ทำให้เกิดเสียงรบกวนห้องเรียนและห้องปฏิบัติการแออัดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา

บุญชม ศรีสะอาด (2544: 179) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน โดยใช้ผลการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 1,415 คน ครู 30 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 10 ปรากฏว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม ความถนัด ความสนใจ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง เวลาที่ใช้ในการเรียน อาชีพของบิดามารดา คุณภาพของการสอน บรรยากาศในชั้นเรียน

จากงานวิจัย สรุปได้ดังนี้ ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอน สถานที่ และบรรยากาศในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเรียนการสอนของนักเรียน

2.9 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.9.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ไรอัน (Ryan. 1960: 278) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่คืออย่างหนึ่ง คือ การมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน เช่น มีความเข้าใจนักเรียน แสดงความเป็นเพื่อน ช่วยเหลือปัญหาส่วนตัว เช่นเดียวกับปัญหาการเรียน ยกย่องชมเชยนักเรียนที่ทำงานดี ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของนักเรียน ส่งเสริมและให้กำลังใจนักเรียน เป็นต้น

นพพงษ์ บุญจิตตราดุล (2527: 48-67) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้สอนไม่สร้างบรรยากาศแห่งความน่ากลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิได้เกิดขึ้นในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้น การพบปะ ชักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้า และควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนบ้าง

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนและครูมีส่วนสำคัญในการให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ นักเรียนกล้าที่จะซักถามเมื่อมีข้อสงสัย และเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2.9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.9.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ธอร์นเบอร์ก (เสาวรัตน์ จุฑรัตน์. 2535: 51; อ้างอิงจาก Thornburg. 1975: 181-185) ศึกษาทัศนคติที่มีต่อ โรงเรียนในกลุ่มเด็กที่มีปัญหาออกจากโรงเรียนกลางคัน ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน ส่วนนักเรียนอีก ร้อยละ 24 มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนอย่างรุนแรง ซึ่งนักเรียนมีความคิดเห็นว่า หลักสูตรการเรียนการสอนไม่มีประโยชน์ เมื่อการเรียน ครูเน้นเรื่องคะแนนมากเกินไป ครูลำเอียงและกฏระเบียบของโรงเรียนเข้มงวดเกินไป

2.9.2.2 งานวิจัยในประเทศ

พรรณี ชูชัย (วิรัชาม์ กุลเพิ่มทวีรัชต์. 2547: 44; อ้างอิงจาก พรรณี ชูชัย. 2532) ได้ศึกษาพบว่า การที่ครูมีความเมตตา กรุณา เห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีต่อนักเรียนทำให้นักเรียนรักที่จะเรียนและส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูทั้งในและต่างประเทศดังกล่าว สรุปได้ว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนและครูส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน

2.10 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและเพื่อน

2.10.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

เซอร์ล๊อค (ประสาน อุพาธรรม. 2535: 25; อ้างอิงจาก Hurlock. 1975) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนนักศึกษาเป็นสภาพแวดล้อมอย่างหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความเจริญงอกงาม ทั้งสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ การปรับตัวกับเพื่อน การสร้างบรรยากาศแห่งการเป็นมิตร ก่อให้เกิดพลังสร้างสรรค์ และความก้าวหน้าให้กับตนเองและสังคม

เฟลด์แมน และนิวคอมบ์ (Feldman; & Newcomb. 1973) ได้สรุปความสำคัญของเพื่อนที่มีต่อนักเรียนแต่ละคน ดังนี้

1. เป็นการเชื่อมโยงระยะการอยู่ภายในครอบครัวของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองกับระยะการทำงานในโลกกว้าง เพื่อทำหน้าที่ช่วยนักเรียนให้ผ่านยุควิกฤตต่าง ๆ และทำให้มีความเป็นอิสระจากบ้านและครอบครัวได้
2. ในบางสถานการณ์เพื่อนร่วมกลุ่ม สามารถช่วยเหลือเกื้อหนุนในด้านกำหนดเป้าหมายในการเรียนและวิชาการได้
3. เพื่อสามารถให้กำลังใจในเรื่องโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งไม่สามารถจะหาได้จากคณาจารย์ชั้นเรียนหรือหลักสูตรที่กำหนดไว้ได้ทุกอย่าง

4. เพื่อสามารถให้โอกาสนักเรียนในการฝึกการอยู่ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบุคคลที่มีภูมิหลัง ความสนใจ และการฝึกรูปแบบที่แตกต่างกันจากตน

5. เพื่อช่วยเสริมคุณค่าภายในกลุ่มให้เข้มแข็งขึ้น และทำให้เป็นการยากที่จะเปลี่ยนแปลงคุณค่าต่าง ๆ เหล่านั้น นอกจากนี้แรงผลักดันจากกลุ่มยังอาจออกไปในรูปทำทนายและต่อต้านคุณค่าและความคิดเก่า ๆ กระตุ้นความสำนึกทางวิชาการและเป็นเครื่องทดสอบแนวความคิด

6. เพื่อสามารถช่วยทำให้นักเรียนมีความมั่นใจและพอใจในตนเองมากยิ่งขึ้น และช่วยสนองตอบความสนใจของนักเรียน

7. เพื่อช่วยทำหน้าที่ให้การฝึกเข้าสังคมแก่นักเรียน และช่วยสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัว ซึ่งจะมีผลในการช่วยเหลือกันในระหว่างการทำงานในภายหลัง

พะยอม ธัญรส (2540: 8) ให้ความหมายของสัมพันธกับกลุ่มเพื่อนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อกันในห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การให้กำลังใจ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการร่วมมือในด้านวิชาการและด้านทั่ว ๆ ไป

ชมนุช บุญสิทธิ์ (2545: 5) สัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของนักเรียนทั้งด้านการใช้วาจา การแสดงกิริยาท่าทางอันประกอบด้วยลักษณะของการให้ความช่วยเหลือ รู้จักเคารพในสิทธิของผู้อื่น รู้จักและเข้าใจในตนเอง สนใจในความรู้สึกของเพื่อน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีของเพื่อนซึ่งจะส่งผลให้การทำงานกลุ่มและการปฏิบัติกับเพื่อนเป็นไปอย่างเหมาะสม

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า เพื่อมีอิทธิพลต่อนักเรียนด้านสภาพร่างกาย จิตใจและพฤติกรรมด้านสังคม อีกทั้งนักเรียนต้องมีการปรับตัวเพื่อรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนด้วย

2.10.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.10.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แอสติน (ประสาน อุพาธรรม. 2535: 25; อ้างอิงจาก Astin. 1969) ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาและอาชีพของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามักจะคล้อยตามกลุ่มเพื่อน กล่าวคือ นักศึกษาจะยึดถือการตัดสินใจของตนเองหรือจะเปลี่ยนแปลงการเลือกนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนของเพื่อนที่เลือกสาขาอาชีพกันสูง โดยเฉพาะในสาขาวิศวกรรม การสอน กฎหมาย และธุรกิจ

2.10.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วัฒนา พุ่มเล็ก (2535: 97) ศึกษาถึงอิทธิพลขององค์ประกอบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะประสบปัญหาการคบเพื่อนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

วัชรินทร์ แก้วลา (เสริมศรี ชื่นเสวง. 2551; อ้างอิงจาก วัชรินทร์ แก้วลา. 2531: 85) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสภาพแวดล้อม สังคมกลุ่มเพื่อนให้เอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักเรียนนั้นมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของกลุ่มเพื่อน จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพของงานกิจกรรมการศึกษาและการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนทั้งในและต่างประเทศดังกล่าว สรุปได้ดังนี้ นักเรียนมีความพึงพอใจในกลุ่มเพื่อนและมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน จะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนามากกว่ากลุ่มเพื่อนที่มีความก้าวร้าวและมีความขัดแย้ง และการคบเพื่อนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งอยู่เลขที่ 31 หมู่ที่ 13 ถนนบางนา-ตราด ตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ รหัสไปรษณีย์ 10540
โทรศัพท์ 0-2316-6801 โทรสาร 0-2316-9670 e-mail : school@rwb.ac.th website:rwb.ac.th
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเขตพื้นที่บริการ 18 หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลบางแก้ว หมู่ที่ 4 - 15 ตำบลบางพลีใหญ่ หมู่ที่ 1,13 – 17 อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ข้อมูลด้านการบริหาร

ผู้บริหารโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว

ผู้อำนวยการโรงเรียน

นายบุญชู หวังปัด

ฝ่ายบริหารงบประมาณและบุคคล

นางน้ำบุญเรือน ชูไสว

ฝ่ายบริหารวิชาการ

นางวันทนา วงศ์ทอง

ฝ่ายบริหารกิจการนักเรียน

นายโสภณ มหาบุญ

ฝ่ายบริหารทั่วไป

นางสาวไทรงาม ประมวลศิลป์ชัย

ประวัติโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว

โรงเรียนราชวินิตบางแก้วเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จังหวัดสมุทรปราการ เปิดสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2515 โดยมีประวัติความเป็นมาดังนี้

นายสุขุมและคุณหญิงจันทร์ฟอง ธีระวัฒน์ ได้ทราบว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริจะก่อตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้น เพื่อเป็นที่ศึกษาต่อของนักเรียนโรงเรียนราชวินิตซึ่งเป็นโรงเรียนที่พระองค์โปรดเกล้าฯ ก่อตั้งขึ้นให้เป็นที่ศึกษาแก่บุตรหลานข้าราชการ อีกทั้งนายสุขุมและคุณหญิงจันทร์ฟอง ธีระวัฒน์ มีจิตศรัทธาที่จะสร้างสิ่งอันเป็นสาธารณะประโยชน์แก่ประชาชนโดยทั่วไป ท่านทั้งสองจึงได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินในบริเวณหมู่บ้านเมืองแก้ว ซึ่งตั้งอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 7.7 ฝั่งขวาของถนนบางนา-ตราด ในพื้นที่ตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 30 ไร่เศษ เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2513 ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานที่ดินแปลงนี้แก่กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดตั้งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สายสามัญ และพระราชทานนามว่า “ราชวินิตบางแก้ว” และโปรดเกล้าฯ ให้อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์

โรงเรียนได้เปิดให้มีการเรียนการสอนขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2515 โดยกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้ คุณหญิงบุญเจือ ไชยภักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยาในขณะนั้น มาดำเนินการขั้นต้น ในปีการศึกษามีนักเรียนชั้น ม.ศ.1 จำนวน 6 ห้อง ชั้น ม.ศ.4 จำนวน 4 ห้อง แยกเป็นแผนกวิทยาศาสตร์ 2 ห้อง แผนกศิลป์ 2 ห้อง จำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 347 คน ครูอาจารย์จากโรงเรียนสตรีวิทยามาช่วยสอนและบรรจุครูใหม่จำนวน 14 คน

นับแต่โรงเรียนราชวินิตบางแก้วได้ก่อตั้งมา โรงเรียนได้รับพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงเอาพระทัยใส่ด้านความเจริญเติบโตก้าวหน้าของโรงเรียนมาโดยตลอด ดังเห็นได้จากการเสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดอาคารเรียนต่าง ๆ ของโรงเรียนดังนี้

ครั้งที่ 1 วันที่ 9 มีนาคม 2516 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดอาคารเรียนหลังที่ 1 อาคาร “ร่มเกล้า” ทรงปลูกต้นประดู่แดงไว้เป็นที่ระลึกโรงเรียนจึงถือว่าวันที่ 9 มีนาคม เป็นวันสถาปนาโรงเรียนและถือเอาต้น “ประดู่แดง” เป็นต้นไม้ประจำโรงเรียน มีนางนภาพุณจำลอง ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่

ครั้งที่ 2 วันที่ 21 กรกฎาคม 2521 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาทรงประกอบพิธีเปิดอาคาร “บงกชมาศ” มีนางบุษยา สาครวาสี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

ครั้งที่ 3 วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2525 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดอาคาร “ราชวิธานค์” มีนางบุษยา ศาครวาลี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

ครั้งที่ 4 วันที่ 24 มีนาคม 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดอาคาร “เฉลิมพระเกียรติ” กับทั้งได้รับพระบรมราชานุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ และตราพระราชพิธีมหามงคลภิเษกประดิษฐานหน้าอาคาร มีนางสาวสุวรรณา เอมประดิษฐ์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

ครั้งที่ 5 วันที่ 25 กันยายน 2540 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดอาคาร “เฉลิมพระเกียรติ” อาคาร “สิริอาคาร” และอาคาร “พิพิธภัณฑ” กับทั้งได้รับพระบรมราชานุญาตให้ใช้สัญลักษณ์พระราชพิธีกาญจนาภิเษก ประดิษฐานหน้าอาคาร “เฉลิมพระเกียรติ” มี นางมาลี ไพรินทร์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

ครั้งที่ 6 วันที่ 29 มิถุนายน 2543 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดศูนย์คอมพิวเตอร์การเรียนการสอนเฉลิมพระเกียรติ ศูนย์สืบค้นข้อมูลนานาชาติ (R.W.B.International Resource Center) และห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษามหาราช มีนายเชิดชัย พลานีวิดี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

ครั้งที่ 7 วันที่ 14 มิถุนายน 2548 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดอาคาร 48 พรรษาเฉลิมพระเกียรติ โดยมี นายกมล บุญประเสริฐ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

ครั้งที่ 8 วันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดอาคารเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารศูนย์กีฬาเฉลิมพระเกียรติครองราชย์ 60 ปี ศูนย์เทคโนโลยีสิรินธร และสวนเจ้าฟ้านักเกษตร โดยมี นายกมล บุญประเสริฐ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

คำขวัญและสัญลักษณ์ประจำโรงเรียน

สัญลักษณ์ประจำโรงเรียน

เครื่องหมาย	อักษรย่อ ร.ว.บ. สีแสด ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎสีทอง
สีแสด-คำ	สีแสด หมายถึง ความเจริญรุ่งเรืองแห่งปัญญา สีคำ หมายถึง ความแข็งแกร่งอดทน
พระพุทธรูป	พระพุทธรูปชินสีห์
ต้นไม้	ต้นประดู่แดง
ปรัชญา	ศึกษาดี มีวินัย ใฝ่กีฬา รักษาคุณธรรม
คติพจน์	สติมโต สทา ภทฺทํ (ผู้มีสติย่อมมีความเจริญทุกเมื่อ)
คำขวัญ	ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สะอาด มารยาทดี สามัคคี มีวินัย ใฝ่ความรู้ กตัญญู เสียสละ

วัตถุประสงค์สถานศึกษา

วิสัยทัศน์โรงเรียนราชภัฏบรังแก้ว

โรงเรียนราชภัฏบรังแก้ว เป็นองค์กรที่เกื้อหนุนสถาบันพระมหากษัตริย์ ส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากล

พันธกิจ

จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนมีความสำนึกในความเป็นไทย เกื้อหนุนในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ดนตรี กีฬา และ ICT

เป้าประสงค์

1. นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม เกิดทุนในสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะเหมาะสมตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. โรงเรียนให้บริการทางการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นที่พึงพอใจของนักเรียนผู้ปกครองและชุมชน
4. การบริหารจัดการด้านการเงิน งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษามีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย
5. การนำ ICT มาใช้ในการเรียนการสอนและการบริหารจัดการเป็นที่พึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน
6. นักเรียนความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน

กลยุทธ์

1. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมและสมรรถนะครูตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. พัฒนาระบบการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
4. พัฒนานักเรียนความสามารถพิเศษให้มีความเป็นเลิศ
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาที่มุ่งบริหารงบประมาณ โดยคำนึงถึงสัมฤทธิ์ผลที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. พัฒนาการนำ ICT มาใช้เพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการ
7. เกิดทุนสถาบันพระมหากษัตริย์

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิต บางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1,845 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 871 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 974 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 617 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 284 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 333 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 631 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 287 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 344 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 597 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 300 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 297 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 305 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 144 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 161 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 102 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 47 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 55 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 104 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 47 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 57 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 99 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 50 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 49 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตารางของยามาเน่ (Yamane, 1967: 886-887) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยจำแนกประชากร ออกเป็น 3 ระดับชั้น ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 617 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 631 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 597 คน
2. ผู้วิจัยจำแนกประชากรในแต่ละระดับชั้นเป็นเพศ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 617 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 284 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 333 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 631 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 287 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 344 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 597 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 300 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 297 คน

3. ผู้วิจัยประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตารางของยามานะ (Yamane. 1967: 886-887) พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 305 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้สัดส่วน ประชากร : กลุ่มตัวอย่าง = 6 : 1 ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 102 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 47 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 55 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 104 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 47 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 57 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 99 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 50 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 49 คน

ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้น	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	284	47	333	55	617	102
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	287	47	344	57	631	104
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	300	50	297	49	597	99
รวม	871	144	974	161	1,845	305

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 10 แบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง ให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

1. เกรดเฉลี่ยสะสม
2. รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองรวมกัน บาทต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต ตามขั้นตอนนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตของสมจิตต์ เพิ่มพูล (2532: 136 - 144)

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 2.1 และ 2.2 ลักษณะแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Type Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้ามีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพตามที่ข้าพเจ้าคาดหวังไว้					
00	ข้าพเจ้าไม่มีจุดมุ่งหมายในการเรียนและการประกอบอาชีพในอนาคต					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีลักษณะมุ่งอนาคตมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีลักษณะมุ่งอนาคตปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีลักษณะมุ่งอนาคตน้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน ตามขั้นตอนนี้ต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนของสำรวย ธรรมวิจิตร (2526: 60-62)

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 3.1 และ 3.2 ลักษณะแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Type Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้ามีแรงจูงใจที่จะเรียนหนังสือให้ประสบความสำเร็จ					
00	ข้าพเจ้าไม่มีแรงจูงใจที่จะเรียนหนังสือ					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการเรียนมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีแรงจูงใจในการเรียนน้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

4.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพของสุภาภรณ์ อหันตะ (2551: 68-69)

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 4.1 และ 4.2 ลักษณะแบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Type Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพ ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>บุคลิกภาพ แบบเอ</u> ข้าพเจ้าฝึกทักษะจนปฏิบัติได้ก่อนเวลา ทดสอบเสมอ					
00	<u>บุคลิกภาพ แบบบี</u> ข้าพเจ้าไม่ชอบที่ต้องแข่งขันกับผู้อื่น					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533: 57-58) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนน 24 - 45 หมายถึง มีบุคลิกภาพแบบเอ

คะแนน 9 - 23 หมายถึง มีบุคลิกภาพแบบบี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

5.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองของชลดายอดอ่วม (2552: 44-46)

5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 5.1 และ 5.2 ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Type Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนกับผู้ปกครอง</u> ข้าพเจ้าช่วยงานบ้านที่ผู้ปกครองมอบหมาย					
00	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองกับนักเรียน</u> ผู้ปกครองพูดให้กำลังใจ เมื่อข้าพเจ้าไม่สบายใจ					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง ตามขั้นตอนต่อไปนี้

6.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

6.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามของสิริทิพย์ สมคิด (2551: 128)

6.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 6.1 และ 6.2 ลักษณะแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Type Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จทางการเรียน					
00	ผู้ปกครองไม่เคยสนใจการเรียนหรือการประกอบอาชีพของข้าพเจ้าในอนาคต					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 — 5.00	หมายถึง	มีความคาดหวังของผู้ปกครองมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 — 3.66	หมายถึง	มีความคาดหวังของผู้ปกครองปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 — 2.33	หมายถึง	มีความคาดหวังของผู้ปกครองน้อย

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน ตามขั้นตอนต่อไปนี้

7.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

7.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนของพระมหาพะเต็ด ชุ่มเพ็งพันธ์ (2548: 48-60)

7.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนให้สอดคล้องตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 7.1 และ 7.2 ลักษณะแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Type Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด, จริง, จริงบ้าง, จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	สถานที่เรียนมีอากาศปลอดโปร่ง มีอากาศถ่ายเทได้ดี					
00	อุปกรณ์การเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

8.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามเฉพาะ

8.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูของอรทิพา ส่องสิริ (2548: 50-52)

8.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 8.1 และ 8.2 ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Type Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักการเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูเสมอ					
00	ครูฟังเหตุผลของนักเรียนเสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 — 5.00	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 — 3.66	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 — 2.33	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

9.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

9.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของอรทิพา ส่องศิริ (2548: 52-54)

9.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 9.1 และ 9.2 ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท์ (Likert Type Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือก ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าเข้ากับเพื่อนทุกคนได้ดี					
00	เมื่อข้าพเจ้าปฏิบัติทักษะไม่ได้ เพื่อจะ ช่วยอธิบายและสอนข้าพเจ้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 — 5.00	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 — 3.66	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 — 2.33	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 10 แบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

10.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้เพื่อนำแนวทางมาสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

10.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้ของผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ คมเพชร นัตรศุกกุล (2543: 165-169) และ สุรี พุกภัยทวีศักดิ์ (2547: 69-72)

10.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 10.1 และ 10.2 ลักษณะแบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Type Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้ ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าบันทึกสิ่งที่ครูสอนอยู่เสมอ					
00	ข้าพเจ้ามักคุยในขณะที่ครูสอนเสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจ และให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสมบ้าง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสมปานกลาง

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจหาคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test โดยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาเป็นแบบสอบถามการวิจัย

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วตามข้อ 2 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองโดยชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คือ ตอบคำถามครบทุกข้อ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ค่าส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t - test
 - 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่
 - 3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
ในโรงเรียนที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนของนักเรียนรัฐช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชู
ถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression
Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนประชากร
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-Distribution
df	แทน	Degree of freedom
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t – Distribution
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Squares
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน	กำลังสองค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE _b	แทน	ความคาดเคลื่อนของการประมาณค่าพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
\bar{Y}	แทน	สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
X ₁	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X ₂	แทน	ลักษณะมุ่งอนาคต

X_3	แทน	แรงจูงใจในการเรียน
X_4	แทน	บุคลิกภาพ
X_5	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
X_6	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
X_7	แทน	ความคาดหวังของผู้ปกครอง
X_8	แทน	ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน
X_9	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X_{10}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
Y	แทน	ยุทธวิธีการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อแสดงข้อมูลด้านส่วนตัวในแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจในการเรียน บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 2 เสนอผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เสนอค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจในการเรียน บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจในการเรียน บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของ โรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัย	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.66	.27	สูง
2 ลักษณะมุ่งอนาคต	3.92	.51	มาก
3 แรงจูงใจในการเรียน	3.81	.49	มาก
4 บุคลิกภาพ	3.59	.49	แบบเอ
5 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	53061.97	70066.06	ปานกลาง
6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	4.05	.46	ดี
7 ความคาดหวังของผู้ปกครอง	4.48	.50	มาก
8 ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน	3.27	.59	ดีพอใช้
9 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.66	.51	ดีพอใช้
10 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	4.17	.58	ดี
11 ยุทธวิธีการเรียนรู้	3.41	.68	เหมาะสมปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง มีลักษณะมุ่งอนาคตอยู่ระดับมาก มีแรงจูงใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก มีบุคลิกภาพแบบเอ มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองอยู่ในระดับดี มีความคาดหวังของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก มีลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับดีพอใช้ มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับดีพอใช้ มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับดี และมียุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

ตอนที่ 2 เสนอผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	Y
X ₁	1.000	.062	.004	.034	.018	-.056	-.004	-.110*	-.062	-.133*	-.103*
X ₂		1.000	.598**	.337**	.084	.394**	.302**	.146**	.272**	.268**	.351**
X ₃			1.000	.459**	.045	.445**	.284**	.179**	.396**	.225**	.498**
X ₄				1.000	.090	.302**	.252**	.110*	.213**	.114*	.417**
X ₅					1.000	-.078	-.032	.053	-.135**	.017	.118*
X ₆						1.000	.535**	.172**	.493**	.374**	.280**
X ₇							1.000	-.049	.269**	.290**	.041
X ₈								1.000	.433**	.186**	.429**
X ₉									1.000	.365**	.431**
X ₁₀										1.000	.266**
Y											1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (X₂) แรงจูงใจในการเรียน (X₃) บุคลิกภาพ (X₄) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X₆) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน (X₈) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X₉) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₁₀) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X₅)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₁)

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_7)

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	7	64.419	9.203	35.932**
Residual	297	76.066	.256	
Total	304	140.485		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังในรายละเอียดที่แสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียน

ราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ปัจจัย	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₃	.404	.071	.294	.498	.248	99.896**
X ₃ , X ₈	.280	.057	.241	.606	.368	87.807**
X ₃ , X ₈ , X ₄	.332	.068	.240	.639	.408	69.183**
X ₃ , X ₈ , X ₄ , X ₉	.233	.073	.176	.650	.423	54.941**
X ₃ , X ₈ , X ₄ , X ₉ , X ₇	-.230	.065	-.168	.664	.440	47.046**
X ₃ , X ₈ , X ₄ , X ₉ , X ₇ , X ₁₀	.130	.055	.110	.672	.451	40.864**
X ₃ , X ₈ , X ₄ , X ₉ , X ₇ , X ₁₀ , X ₅	.000	.000	.087	.677	.459	35.932**
	a =		-.649			
	R =		.677			
	R ² =		.459			
	SE _b =		.506			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากปัจจัยส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดมี 7 ปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน (X₃) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน (X₈) บุคลิกภาพ (X₄) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X₉) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X₇) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₁₀) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X₅) และสามารถอธิบายความแปรปรวนยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 45.9 ซึ่งนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้คะแนนดิบ ได้แก่

$$Y = -.649 + .404X_3 + .280X_8 + .332X_4 + .233X_9 - .230X_7 + .130X_{10} + .000X_5$$

สมการพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรม-
ราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .294X_3 + .241X_8 + .240X_4 + .176X_9 - .168X_7 + .110X_{10} + .087X_5$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1,845 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 871 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 974 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 617 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 284 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 333 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 631 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 287 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 344 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 597 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 300 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 297 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 305 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 144 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 161 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 102 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 47 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 55 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 104 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 47 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 57 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 99 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 50 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 49 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตารางของยามานะ (Yamane, 1967: 886-887) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 6 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.898 - 6.177 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .758

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 4.965 - 2.342 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .770

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.500 - 7.483 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .830

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.160 - 4.292 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .873

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 6 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.393 - 13.748 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .859

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.593 - 5.020 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .803

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.160 - 6.769 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .806

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.376 - 4.660 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .778

ตอนที่ 10 แบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.118 - 4.075 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .824

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองโดยชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คือ ตอบคำถามครบทุกข้อ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (X_2) แรงจูงใจในการเรียน (X_3) บุคลิกภาพ (X_4) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_6) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน (X_8) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_5)
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_1)
3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_7)
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด มี 7 ปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน (X_3) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน (X_8) บุคลิกภาพ (X_4) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_7) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_5) ซึ่งทั้ง 7 ปัจจัยสามารถอธิบายความแปรปรวนของยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 45.9

5. สมการพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = -.649 + .404X_3 + .280X_8 + .332X_4 + .233X_9 - .230X_7 + .130X_{10} + .000X_5$$

5.2 สมการพยากรณ์ยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .294X_3 + .241X_8 + .240X_4 + .176X_9 - .168X_7 + .110X_{10} + .087X_5$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (X_2) แรงจูงใจในการเรียน (X_3) บุคลิกภาพ (X_4) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_5) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน (X_6) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_7) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_8) อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ลักษณะมุ่งอนาคต (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตมากมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตมาก จะมีการวางแผน การตัดสินใจ การเลือกเป้าหมายในอนาคตของตนเอง ทำให้นักเรียนกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจ พยายาม และมุ่งมั่น เช่น การอ่านหนังสือ การตั้งใจเรียนในห้องเรียน และการแสวงหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ นักเรียนจึงมีการวางแผนและสร้างยุทธวิธีการเรียนรู้เพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในอนาคตตามที่ตนเองตั้งเป้าหมายเอาไว้ ดังที่ เรนเนอร์ (Raynor, 1982: 71-116) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นจิตลักษณะที่แยกต่างหากจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคคลใดมีลักษณะสองประการนี้สูงก็อาจคาดได้ว่า เขาจะมีพลังผลักดันให้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันได้อย่างขยันขันแข็งที่สุด ถ้าผลงานนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของผลประโยชน์ที่จะได้รับในระยะยาว เช่น ขยันเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อจะได้งานดี มีชีวิตก้าวหน้า และสุขสบายในอนาคต

ดังนั้น ลักษณะมุ่งอนาคตจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

1.2 แรงจูงใจในการเรียน (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนมากมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนมาก จะวางแผนทางการเรียนและตั้งเป้าหมายในอนาคต ทำให้นักเรียนมีแรงผลักดันในการทำสิ่งต่าง ๆ เช่น มีความสนใจ ตั้งใจ กระตือรือร้นในการเรียน เพียรพยายามทุ่มเทอย่างเต็มความสามารถ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และค้นคว้าหาวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง นักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนมากจึงมียุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ดังที่ ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2550: 90) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นพลังกระตุ้นให้บุคคลทำพฤติกรรมไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ หรืออาจกล่าวได้ว่าแรงจูงใจประกอบด้วยพลัง เช่น เราต้องการได้เกรดเอ จากการสอบ เราจึงพยายามมุ่งมั่นในการศึกษาหาความรู้ กระตือรือร้นจนสอบได้เกรดเอ

ดังนั้น แรงจูงใจในการเรียนจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

1.3 บุคลิกภาพ (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีความเพียรพยายามในการเรียน รักความก้าวหน้า ชอบฝ่าฟันอุปสรรค ทำงานด้วยความรวดเร็ว ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความเพียรพยายามที่จะประสบความสำเร็จในการเรียน ตามที่ตนเองตั้งเป้าหมายเอาไว้ รวมทั้งจะแสวงหาความรู้และวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง ดังที่ รุช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2530: 41; อ้างอิงจาก Ruch, 1953) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือตัวเราทั้งตัว หรืออวัยวะที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมานั้น เป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกลึกซึ้งหรือทัศนคติของบุคคลนั้น

ดังนั้น บุคลิกภาพจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

1.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_6) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับผู้ปกครองมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปกครอง ย่อมได้รับความรัก ความอบอุ่น ความเอาใจใส่ ได้รับกำลังใจ และการสนับสนุนในด้านอุปกรณ์การเรียน การเรียนพิเศษ ผู้ปกครองเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนมีความเพียรพยายามในการเรียน ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้ปกครอง นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปกครองจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดยุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ดังที่ เฮิร์ลล็อก (Hurlock, 1964: 267-281) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัว คือ บิดามารดาที่ยอมรับเด็ก คือ การให้ความรัก ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมา คือ ทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือ เป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ราบรื่น มีความรับผิดชอบ และความขยันหมั่นเพียร

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพิน ชูชม (2522: 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมสภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษา พบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก เด็กจะพร้อมในการเรียน ถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ มีความเข้าใจต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดขึ้นกับอารมณ์ของเด็ก

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

1.5 ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน (X_9) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนดีมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนที่มีห้องเรียนที่สะอาด มีระเบียบ มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่มีเสียงรบกวน มีแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการเรียนที่หลากหลาย มีสถานที่ฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ มีอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย มีคุณภาพเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน นักเรียนจึงตั้งใจเรียน เพียรพยายาม มีความสุข และพร้อมที่จะเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ดังที่ อารี พันธุ์ฉิม (2546: 290) กล่าวว่า สถานการณ์ในชั้นเรียนที่อาจทำให้นักเรียนเบื่อ ไม่พอใจ ขัดแย้ง ควรหาทางลดหรือขจัด สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียน อาจทำให้ไม่เข้าใจบทเรียน ตอบคำถามไม่ได้ ความไม่สะดวกสบาย เช่น แสงสว่างไม่เพียงพอ มีเสียงรบกวน อากาศถ่ายเทไม่สะดวก มองกระดานไม่เห็น ไม่ได้ยินเสียงครูพูด

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรสิริ ลิขิตวงศ์ (2547: 84) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า ขนาดของห้องเรียนที่พอเหมาะกับจำนวนนักเรียน มีอากาศถ่ายเทสะดวก แสงสว่างพอเหมาะ สภาพโต๊ะ เก้าอี้แข็งแรง สื่ออุปกรณ์การเรียน และห้องปฏิบัติการทางภาษาที่ทันสมัย ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ดังนั้น ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

1.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครูมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ การที่ครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เช่น มีความเป็นกันเอง ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัวแก่นักเรียน นักเรียนจะเกิดความอบอุ่นใจ ไม่ย่อท้อต่อการเรียน สามารถขอคำอธิบายเพิ่มเติมเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียนและเห็นความสำคัญของการเรียน นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครูจึงมียุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ดังที่ ประดิพันธ์ อุปรมย์ (2527: 33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน อาจเกิดขึ้นได้ทั้งระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเอง ถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี หมายถึง ทั้งครูและนักเรียนต่างก็มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสซักถาม ตอบคำถาม และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก บรรยากาศในชั้นเรียนจะมีความน่าสนใจ น่าสนุก อยากรู้ อยากเห็น และกระตือรือร้น นอกจากนั้นปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเองก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วยเช่นกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลีวรรณ ศรีเดชะวิวัฒน์ (2536: 78) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวะกลุ่มภาคเหนือ พบว่า บรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน ได้แก่ ห้องเรียนร้อนอบอ้าว อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการแต่ละหลังอยู่ใกล้กัน ทำให้เกิดเสียงรบกวน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการแออัดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

1.7 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับเพื่อนมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน จะมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้จักยอมรับ เคารพในสิทธิของเพื่อน ห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนม ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อน และรู้จักแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างกัน เช่น ช่วยกันทบทวนบทเรียน สามารถปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนได้ เป็นการสร้างมิตรภาพให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนจึงมียุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ดังที่ ณรงค์ เส็งประชา (สุวรรณทร์ โรจน์ขจรนภาลัย, 2547: 46; อ้างอิงจาก ณรงค์ เส็งประชา, 2538) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่อาจไม่ได้รับจากครอบครัวหรือผู้ใหญ่ เช่น เพศศึกษา ความเสมอภาค ความเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อน เด็กจะปรับตัวของตัวเองมากขึ้น เด็กจะเลือกคบเพื่อนที่ถูกใจ และอาจนำเอาพฤติกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนมาใช้เป็นแนวปฏิบัติของตนเอง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ รวีวรรณ ชุมชัย (2536: 90) ศึกษาพบว่า นักเรียนจะเรียนรู้ปริศนาหรือเพื่อนมากกว่าผู้ใหญ่ เมื่อสังคมกลุ่มเพื่อนดี นักเรียนก็จะได้รับอิทธิพลของเพื่อนไปด้วย หากพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนไม่ดีก็จะส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกาย จิตใจและการเรียนของนักเรียน

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

1.8 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ นักเรียนจะมีโอกาสในการได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม เตรียมความพร้อมทางด้านการเรียน เช่น การเรียนพิเศษนอกเวลาเรียน ซึ่อุปกรณ์การเรียน หนังสือและตำราพิเศษ ฯลฯ นักเรียนจึงไม่มีความวิตกกังวลทางการเงิน จึงมุ่งมั่นในการเรียนอย่างเต็มที่และนักเรียนสามารถวางแผนในการเรียนทั้งที่บ้านและโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น นักเรียนจึงมียุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม

ดั่งที่ อนันต์ อนันตรังสี (2521) กล่าวถึงสาเหตุสำคัญในการศึกษาปัญหาการเรียนไว้ว่า สภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ครอบครัวของนักเรียนส่วนมากต้องต่อสู้กับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง เช่น ค่าครองชีพที่สูงขึ้น การหารายได้ไม่พอรายจ่าย บิดามารดาของเด็กต้องออกไปทำงานนอกบ้าน อาจทำให้เด็กมีปัญหา

ดังนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวจึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_1)

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_1) มีความสัมพันธ์ทางลบกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงมียุทธวิธีการเรียนรู้ไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความมั่นใจ เชื่อมั่นในตนเองสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีและเร็ว ทำให้ขาดความสนใจ ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความกระตือรือร้น ไม่เอาใจใส่การเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างไม่ตั้งใจ ขาดความท้าทายทางการเรียน ด้วยเหตุนี้ อาจเป็นไปได้ว่านักเรียนเหล่านี้จึงไม่มีความกระตือรือร้นที่จะหาวิธีการเรียนรู้ใหม่ ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนดีขึ้น

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริทิพย์ สมคิด (2551: 106) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนพรหมคีรีพิทยาคม จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า นักเรียนบางคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความรับผิดชอบในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อว่าตนมีสติปัญญาดี จึงไม่เห็นความสำคัญของการเข้าชั้นเรียน และการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีขึ้น

ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงมีความสัมพันธ์ทางลบกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_2) อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_2) ไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ แสดงว่า นักเรียนบางคนและผู้ปกครองมีความคาดหวังมากมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสมและนักเรียนบางคนและผู้ปกครองมีความคาดหวังมากมียุทธวิธีการเรียนรู้ไม่เหมาะสม

นักเรียนและผู้ปกครองมีความคาดหวังมากบางคนมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนจะรับรู้ถึงความปรารถนาหรือเป้าหมายที่ผู้ปกครองคาดหวัง ทำให้นักเรียนเกิดแรงผลักดัน มีความ

สนใจและปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการเรียน วางแผนและมียุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อประสบความสำเร็จในอนาคต นักเรียนจึงมียุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังมากบางคนมียุทธวิธีการเรียนรู้ไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองคาดหวังความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนมาก จึงวางแผน เข้มงวด หรือกดดันในเรื่องกฎระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเรียน ทำให้นักเรียนขาดอิสระในการคิด ตัดสินใจ ทำสิ่งต่าง ๆ ที่ตนต้องการ นักเรียนจึงเกิดความเครียด ความวิตกกังวล และต่อต้านการส่งเสริม การแนะนำ และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้ไม่เหมาะสม

ดังนั้น ความคาดหวังของผู้ปกครองจึงไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด มี 7 ปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน (X_3) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน (X_2) บุคลิกภาพ (X_4) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_5) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_7) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_9) และปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 45.9 อภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 แรงจูงใจในการเรียน (X_3) ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับแรก แสดงว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนมากทำให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ แรงจูงใจเป็นพลังสำคัญในการผลักดันให้นักเรียนกระทำการต่าง ๆ ตามเป้าหมาย และมีพฤติกรรมที่จะทำให้ตนเองไปสู่เป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้ เช่น มีความกระตือรือร้น มีความสนใจในการเรียน พยายามศึกษาหาความรู้ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค พร้อมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็นสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีความสุขกับการเรียน มีความท้าทายใฝ่รู้ อ่านหนังสือและหมั่นทบทวนบทเรียนอยู่เสมอ สิ่งเหล่านี้จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี จึงทำให้นักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ดังที่ อารี พันธุ์มณี (2542: 140) กล่าวว่า แนวทางการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นแก่เด็ก มีหลายวิธี เช่น ชมเชยและการตำหนิ การค้นหาความรู้ด้วยตนเอง วิธีการที่แปลกและใหม่ที่เร้าความสนใจที่ผู้เรียนไม่เคยคิดหรือมีประสบการณ์มาก่อนก็จะเป็นทางหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน มีความสนใจบทเรียนมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ได้ทำเอาสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์และเป็นพื้นฐานในการเรียน

ดังนั้น แรงจูงใจในการเรียนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

4.2 ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน (X_8) ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับสอง แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนที่ดีทำให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ ถ้าโรงเรียนมีบรรยากาศในการเรียนดี มีบรรยากาศที่น่าเรียน มีอากาศถ่ายเทสะดวก ภายในห้องเรียน มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ภายในห้องเรียนปราศจากกลิ่นและเสียงรบกวน บริเวณอาคารร่มรื่นสวยงาม นักเรียนก็อยากที่จะอยู่ในโรงเรียน เพื่อทบทวนบทเรียนหลังเวลาเลิกเรียน หรือปริมาณของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทางโรงเรียนจัดหาเพื่อเป็นสื่อกลางมีความหลากหลาย นักเรียนก็จะไม่เกิดความเบื่อหน่าย มีความกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี นักเรียนจึงมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ดังที่ สุพิชญา ชีระกุล และคนอื่นๆ (2524: 182-187) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนได้แก่ ห้องเรียนที่มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่ร้อนอบอ้าว ไม่มีเสียงรบกวน สภาพห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบ

สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริณา กุลวรกุลพิทักษ์ (2546: 5) โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย เพราะนักเรียนโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีความพร้อมทางด้านสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ที่ส่งเสริมต่อบรรยากาศการเรียนการสอน จัดขนาดห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน อีกทั้งบริเวณห้องยังปราศจากกลิ่นรบกวน และทางฝ่ายวิชาการมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

4.3 บุคลิกภาพ (X_9) ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับสาม แสดงว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอทำให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค มองการณ์ไกล รู้จักวางแผนทางการเรียน ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย มีความกระตือรือร้นในการเรียนเป็นอย่างมาก เร่งรีบอยู่ตลอดเวลา พยายามที่จะเรียนให้ประสบความสำเร็จ ลักษณะบุคลิกภาพดังกล่าว ทำให้นักเรียนเกิดยุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ดังที่ ฟรีดแมน และ โรเซนแมน (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537; 14; อ้างอิงจาก Friedman; & Rosenman, 1974) กล่าวถึงลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพรีบร้อน ชอบแข่งขัน ชอบทำงานให้ได้มากๆ ในเวลาน้อยๆ ที่ความรู้สึกว่าเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามมากในการทำงานชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็วทนไม่ได้กับงานที่ล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่นและต้องมีการวางแผนเมื่อจะทำสิ่งต่างๆ

ดังนั้น บุคลิกภาพจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

4.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_4) ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับสี่ แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับครูทำให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับครู ได้แก่ พฤติกรรมที่ครูเอาใจใส่ต่อนักเรียน มีความเข้าใจนักเรียน ยกย่องชมเชยนักเรียน ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของนักเรียน ส่งเสริมและให้กำลังใจนักเรียน ขณะเดียวกันนักเรียนก็มีความไว้วางใจซึ่งครูให้ความเคารพเชื่อฟัง ตั้งใจและสนใจกระทำสิ่งที่ครูสั่งสอน ซักถามแสดงความคิดเห็นในการเรียน สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับครูจึงทำให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ดังที่ ยี (Yee, 1971: 22-13) กล่าวว่า โรงเรียนเป็นองค์ประกอบ ทางสังคมอย่างหนึ่ง เมื่อเป็นองค์ประกอบ ทางสังคมก็เป็นระบบการปฏิบัติสัมพันธ์ของคนในองค์กรนั้นนั่นคือ ในโรงเรียนจะมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับตัวแทนอื่นๆ โดยเฉพาะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูนั้นมีอิทธิพลมาก ถ้ามีปฏิสัมพันธ์ในทางบวกก็ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และปรับตัวที่ดีแต่ถ้ามีการปฏิสัมพันธ์ในทางลบก็จะทำให้นักเรียนเกิดความคับข้องใจ วิตกกังวลปรับตัวไม่ได้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุธ (Butth, 1942: 645-656) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า ครูที่พยายาม ทำความรู้จักกับนักเรียน ให้ความเห็นอกเห็นใจนักเรียน รู้จักส่งเสริมการเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนได้ดีขึ้น การปรับตัวเหมาะสมยิ่งขึ้น ส่วนที่มุ่งสอนโดยการบังคับนักเรียนจะไม่พอใจในตัวครูและเรียนได้ไม่ดีเท่าที่ควร

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

4.5 ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_5) ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับห้า แสดงว่า นักเรียนที่มีความคาดหวังของผู้ปกครองมากทำให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่รับรู้ถึงความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียน วางแผนเป้าหมาย และคาดหวังให้นักเรียนประสบความสำเร็จในอนาคต ผู้ปกครองจะสนับสนุน ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในโรงเรียน การเรียนพิเศษ ให้คำแนะนำเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการศึกษา นักเรียนจะเกิดแรงผลักดัน และมีความมุ่งมั่นในการเรียน ให้ประสบความสำเร็จ ทำให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541: 116-117) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ผู้ปกครองที่มีความคาดหวังกับพฤติกรรมการศึกษาของนักเรียน จะตั้งเป้าหมายให้กับนักเรียน และต้องการให้นักเรียนประสบความสำเร็จ โดยทำความเข้าใจสนใจการเรียน มีเวลาเอาใจใส่ด้าน

การเรียน ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ สนับสนุนส่งเสริมเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดี

ดังนั้น ความคาดหวังของผู้ปกครองจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

4.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{10}) ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับหก แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนทำให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้ เพราะ นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างเพื่อนกับนักเรียน มีความใส่ใจ ห่วงใย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านส่วนตัวและเรื่องเรียน มีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ให้คำปรึกษา แนะนำการเรียน และช่วยกันทบทวนบทเรียน นักเรียนจึงมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ดังที่ พรรณวดี จันทราช (2544: 25-56) กล่าวว่า เด็กทุกคนถือว่าการได้รับการยอมรับจากกลุ่มเป็นรางวัลที่มีค่าและสำคัญที่สุด เด็กจึงให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกันมาก ด้วยการเอาใจเพื่อนและประพฤติตามอย่างเพื่อน รวมทั้งรับเอาแนวความคิดทัศนคติ ตลอดจนแบบแผนของกลุ่มมาปฏิบัติ เพียงเพื่อให้ได้รับการยอมรับ

สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐนิช พงษ์สุวรรณ (2547: 55) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นในชีวิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ทำให้เกิดความสบายใจ อบอุ่นใจ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ห่วงใยและไว้วางใจกัน เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ ก็สามารถปรึกษาเพื่อนได้ทันที ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง การตั้งความหวังในชีวิตจึงเป็นสิ่งที่นักเรียนกับเพื่อนมักนำมาแลกเปลี่ยนคุยกันเสมอ

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

4.7 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_5) ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับเจ็ด ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงทำให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ทั้งนี้ เพราะนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง จะมีโอกาสในการได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมเตรียมความพร้อมทางการเรียน เช่น สนับสนุนให้เรียนพิเศษ มีอุปกรณ์การเรียน และสื่อที่ทันสมัย มีหนังสือตำราเรียนเพิ่มเติม โดยนักเรียนไม่ต้องกังวลเรื่องทุนทรัพย์ที่จะต้องใช้จ่ายในการเรียน มีโอกาสได้รับการศึกษาตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นักเรียนสามารถทุ่มเทเวลาทั้งหมดให้กับการเรียนได้อย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้เหมาะสม ดังที่ เครช (Krech. 1962: 182) กล่าวว่า เด็กที่มาจากฐานะทางเศรษฐกิจสูงได้เปรียบอย่างมาก เนื่องจากได้รับการสนับสนุนทางการเงินในด้านการศึกษาล่าเรียน และเมื่อเริ่มประกอบอาชีพ บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจระดับกลางมีแนวโน้มที่จะเสียสละเพื่อสนับสนุนทางการเงินเพื่อการศึกษาเล่าเรียนแก่บุตรของเขา ขณะที่บิดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่า อาจจะไม่สามารถให้การสนับสนุนได้

ดังนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการวางแผนนโยบาย เพื่อพัฒนายุทธวิธีการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยการนำปัจจัยที่ส่งผลต่อการยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 7 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ซึ่งได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ความคาดหวังของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

1.1.1 แรงจูงใจในการเรียนส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มากที่สุดเป็นอันดับแรก ดังนั้น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนควรสร้างแรงจูงใจในการเรียน โดยการส่งเสริม จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน เช่น กิจกรรมนอกสถานที่ การศึกษาจากงานจากสถานที่จริง การจัดโครงการแบบบูรณาการตามความสนใจของนักเรียน เป็นต้น

1.1.2 ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับสอง ดังนั้น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เหมาะสมกับบรรยากาศการเรียนการสอนในแต่ละวิชา ได้แก่ มีจำนวนและขนาดของห้องเรียนที่เพียงพอ กับจำนวนนักเรียน ภายในห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก อุณหภูมิห้องพอเหมาะ ไม่มีเสียงและกลิ่นรบกวน มีการจัดตกแต่งภายในห้องเรียน และบริเวณโรงเรียนด้วยป่านิเทศที่ให้สาระความรู้ในด้านต่าง ๆ เป็นต้น

1.1.3 บุคลิกภาพ ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับสาม ดังนั้น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมบุคลิกภาพแบบเอ โดยการปลูกฝังให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความมานะพยายาม รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค และทำงานด้วยความรวดเร็ว เช่น การจัดค่าย การจัดกิจกรรมดนตรี กีฬา นันทนาการ กิจกรรมกลุ่มหรือ สอดแทรกการพัฒนาบุคลิกภาพกับการเรียนในวิชาต่าง ๆ เป็นต้น

1.1.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับสี่ ดังนั้น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนควรสร้างความสัมพันธ์ จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักเรียนและครู เช่น การเพิ่มเวลาโฮมรูม การสร้างความคุ้นเคยก่อนนำเข้าสู่บทเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน เป็นต้น

1.1.5 ความคาดหวังของผู้ปกครอง ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับห้า ดังนั้น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง เช่น การประชุมผู้ปกครอง มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความต้องการระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง เข้าใจศักยภาพและเป้าหมายในอนาคตของนักเรียน พร้อมทั้งยอมรับฟัง ให้ข้อเสนอแนะร่วมกันวางเป้าหมายร่วมกัน ให้การสนับสนุนนักเรียนรวมทั้งไม่สร้างความกดดันและคาดหวังให้นักเรียนเป็นอย่างที่ตนต้องการ จนนักเรียนเกิดความเครียด วิตกกังวล จนเกิดผลเสียต่อสุขภาพจิตและการเรียน

1.1.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับหก ดังนั้น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนควรส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน กิจกรรมที่ควรส่งเสริม เช่น การทำงานกลุ่ม การจัดอบรมทัศนศึกษาร่วมกัน เพื่อให้ นักเรียนมีโอกาสพูดคุย แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ต่อกันได้

1.1.7 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับเจ็ดซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำให้มีโอกาสในการได้รับปัจจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนทางการเรียนของนักเรียน อาจจัดกิจกรรมการทำงานพิเศษเพื่อให้นักเรียนมีรายได้พิเศษในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายทางการเรียน การสอนเสริมฟรีแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสในการหาความรู้เพิ่มเติมเท่าเทียมกับเพื่อน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ เช่น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรศึกษานำปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 7 ปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียน ลักษณะทางกายภาพ บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ความคาดหวังของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไปทำการทดลองเชิงวิจัยโดย

ใช้เทคนิคทางจิตวิทยาเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมียุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น กลุ่มสัมพันธ์และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2539). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา : ยุทธศาสตร์ในการเรียนรู้.
กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กนกวรรณ อุ๋นใจ. (2538). ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ก่อ สวัสดิพาณิชย์. (2525). คู่มือในการสร้างประสิทธิภาพในการเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศาสนา
ชุมนุม บุญสิทธิ์. (2545). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนกุนนทรูทรารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะ
แนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จักรวาล ภูวนันท์. (2537). ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนสถาน
สงเคราะห์หญิง บ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- จันทร์แรม แปนเมือง. (2545). กลวิธีการเรียนที่ส่งผลต่อความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- จันทนา นันทิก. (2533). การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการทำงาน โดยวางเป้าหมาย
สำหรับเยาวชน. ปรียญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย อาฉิมสมาจาร. (2544, เมษายน) .บรรยากาศในชั้นเรียนและการจูงใจนักเรียน.
วารสารวิชาการ. 4(4): 42-47.
- ชูชีพ อ่อน โลกสูง. (2550). จิตวิทยาศัพท. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐนิช พงษ์สุวรรณ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นในชีวิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสุนทรวิทยา
จังหวัดนครราชสีมา. สารนิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2535). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทวีศิลป์ สารเสน. (2543). *ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน ด้านครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เนตรชนก พุ่มพวง. (2546). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุงอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจมาศ พลศักดิ์. (2547). *การศึกษาพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างแบบกัน ในเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (วิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บำเพ็ญ วังเงิน. (2541). *อิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนต่อกรณีศึกษา โรงเรียนกันทรวิชัย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประดิษฐ์ อูปรมย์. (2527). *จิตวิทยาการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วิกตอรี เพาเวอร์พอยท์.
- ประสาน อุพาธรรม. (2535). *สภาพแวดล้อมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530). *สุขภาพจิตเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตการพิมพ์.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์; และคมเพชร นัตรสกุล. (2543). *รายงานการวิจัยเรื่องยุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรศรี บรรณกุลโรจน์. (2547). *ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม*. สารนิพนธ์ กศ.ม.

(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พระมหาสละเต็ด ชุ่มเพ็งพันธ์. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพุทธิจิตด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสตรีวัดอัปสรสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พะยอม ธีรุต. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว ด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พิกุล วงศ์ก่อง. (2534). กลวิธีการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครและเขตการศึกษา 9. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พิทักษ์ นิลนพคุณ. (2538). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกลวิธีการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ด. (หลักสูตรการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

พิสิษฐ์ ตัณทวานิช และคนอื่นๆ. (2542). การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยในด้านความรับผิดชอบและวินัยในตนเอง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

พิไลลักษณ์ อ่อนละมุล. (2546). การศึกษาและพัฒนายุทธวิธีในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการให้ปริกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

มันทนา ธรรมบุศย์. (2544, ตุลาคม). รูปแบบการเรียน (Learning Styles). วารสารวิชาการ.

มาริษา นาคทับที. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตยของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์วิทยาการชลประทาน จังหวัดนนทบุรี. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เมธี ปิลาธนานนท์. (2541, กรกฎาคม – ธันวาคม). รูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนระดับบัณฑิตศึกษา. วารสารศรีปทุม: 1(1): 42-44.

ยุพา วีระไวทยะและคนอื่นๆ. (2532). รายงานการวิจัยเรื่องการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษากับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: โครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ทบวงมหาวิทยาลัย

ลักขณาสรวิวัฒน์. (2549). จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- วชิระ ชาวหา. (2534). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความผูกพันต่อสถาบันของนิสิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วลีวรรณ ศรีเดชะวิวัฒน์. (2536). *ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2536). *ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สิรินทิพย์ สมคิด. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนพรหมคีรีพิทยาคม จังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิตต์ เพิ่มพูน. (2532). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคม โดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมพร พรหมจรรย์. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมพิศ ไชยกิจ. (2536). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนราธิวาส*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สากล เขียวสกุล. (2523). *ความมุ่งหวังของบิดามารดาไทยเกี่ยวกับระดับการศึกษาของบุตร*. วิทยานิพนธ์. ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันทร์เอม; และสุรางค์ จันทร์เอม. (2529). *จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรพงษ์ ชูเดช. (2531). *ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต*. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2533). *ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมรร้อยยอดสมาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุขุม ตั้งประเสริฐกุล. (2544). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางอภิปัญญาและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ-ภาษาฝรั่งเศส ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

สุปราณี สนธิรัตน์. (2530). วิธีเพิ่มสมรรถภาพในการเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สุวรรณินทร์ โรจน์นจรนภาลักษณ์. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรค์ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สยามสปอร์ตซินดิเคท.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ศรีนทิพย์ พงษ์สาสวัตต์. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาโดยวิธีสอบตรงของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศรัญญา เมฆแก้ว. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ นิสัยในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ศิริภรณ์ เทพฉิม. (2541). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคล แบบเผชิญความจริงที่มีต่อยุทธวิธีการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศรีระพร จันทโนทก. (2538). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอีสต์อีสต์ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อรพิน ชูชม. (2522). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมที่บ้าน แรงจูงใจใฝ่

สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. (2533). *ตัวแปรพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับหนึ่ง*.

ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อัจฉรา อารณ. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมและ*

ปัจจัยทางชีวสังคมกับความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ

โรงพยาบาลสังกัด. ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์. (สุขภาพ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อารี พันธุ์ณี. (2542). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ 1999.

อารี พันธุ์ณี. (2546). *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โยโหม.

Bush, R.N. (1942). *A Study of Student Teacher Relationship, The Journal of Education Research*.

35: 645 -656.

Compbell Kathryn Kawai. (1996). *A Study of Selected Characteristics and Learning Strategies of*

Students Related to Persistence in Telecourses. Dissertation Abstracts International.

David, Artur De Coster. (1971). *Some Effects of Piffereent Classroom Conditions upon Interpersonal*

Relationships , personal adjustment and Achievement of College Freshmen, Dissertation Abstrats

International.

Freedman, Marcia. *Self-Efficacy and Learning Strategy Use in A Computer-Based Instructional Setting*.

Dissertation Abstracts International. 7(01): 99.

Good, V.C. (1973). *Education Dictionary of Education*. 2nd ed. New York : McGraw.

Heaney, Mary Jane. (1996). *Learning and Study Strategies} Cognitive Indicator} and Demographic*

Factors as Related to Academic Achievement and Related to Among College Freshmen.

Dissertation Abstracts International.

Hurlock, Elisabeth B. (1964). *Child Developmant*. New York: McGraw – Hill Book.

Hurlock. (1970). *Developmental psychology*. New York: Mc Garw-Hill Book..

John; and Howard. (1975). *Personality Development in children*. Texas: University of Teas.

Keng, Hsiao-Tseng. (1996). *A Comparative Study of Note-Taking, Outlining and Concept Mapping*

- Learning Strategies on National Taipei Teachers College Students Understanding of Heat and Temperature. *Dissertation Abstracts International*.
- Klarmar, Nayef. (1971). *Motivation and the Young Foreign Language Learner*. English Language Teaching.
- Krech. (1962). *Individual in Society*. New York: McGraw-Hill Book Company, Inc.
- Lingren, Clay Henry. (1969). *The Psychology of College Success : A Dynamic Approach*. New York: John Wiley and Sons, Inc.
- Lockwood, Suzanne Frank. (1965). Learning Strategies Utilized by Montana Nursing Students (Teaching Strategies, Critical Think). ED.D. *Dissertation*. Montana State University, p.241.
- Maddox, Harry. *How to study*. London: The English Language Book Society.
- Motz, Mary M. (1996). *Relationship between Students' Epistemological Beliefs and Learning Strategies Use*. Master Adstracts Internation.
- Nam Jung, Yung Suk. (1996). *Cultural and Contextual Influences on Goal Orientations and the Relationships among Goal Orientations, Learning Strategies and Achievement : A Study of Korean High School Student Learning English*. *Dissertation Abstracts International*.
- Nurmi, J.E. (1991). *How Do Adolescents See Their Future ? A Review of the Development of Future Orientation and Planning*. *Development Review*. 11: 1-5
- Raynor. (1982) .*Motivation, Career Striving and Aging*. Washington: Hemisphere Publishing Corporation.
- Rowntree, Derek.(1981). *A Dictionary of Education*. London: Harper and Row.
- Symond, P.M. (1973). *Psychology of Parent-Child Relationship*. New York: Appleton Centery Crofts Inc.
- Tinto, Vincent. (1975). *Droput from Higher Education : A Theoretical Synthesis of Recent*. *Research in Review of Education Research*.
- Weinstein, E. Claire., Palmer, R. David; Schulte, C. (1987). *Ann. Learning and Study Strategies*. (LASSI) Florida: H&H Publishing Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/ 1135

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวศิริลักษณ์ เนียมนุช นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แส่นคำเครือ และ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวศิริลักษณ์ เนียมนุช และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ 1134

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา

เนื่องด้วย นางสาวศิริลักษณ์ เนียมนุช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสณา จุฬรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอ บางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวศิริลักษณ์ เนียมนุช และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวิฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-675-5822

ที่ ศธ 0519.12/ 1136

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์

เนื่องด้วย นางสาวศิริลักษณ์ เนียมนุช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 350 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวศิริลักษณ์ เนียมนุช ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-675-5822

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4

โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งนักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อถูกหรือผิดและไม่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้แต่อย่างใด คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

คำชี้แจง แบบสอบถามประกอบด้วยทั้งหมด 10 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 10 แบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวศิริลักษณ์ เนียมนุช

นิติศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้ว โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง ให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

1. เกรดเฉลี่ยสะสม
2. รายได้บิดามารดาหรือผู้ปกครองรวมกัน บาทต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้ามีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพตามที่ข้าพเจ้าคาดหวังไว้					
2.	ข้าพเจ้าคิดว่าในอนาคต คนที่มีการศึกษาสูงๆ ย่อมประสบความสำเร็จมากกว่าคนที่เรียนน้อย					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
3.	ข้าพเจ้าคิดเอาไว้ว่าจะต้องประกอบอาชีพอะไรในอนาคต					
4.	ถ้าข้าพเจ้าเรียนอ่อนในวิชาใด ข้าพเจ้าจะหาความรู้เพิ่มเติมในรายวิชานั้น					
5.	ข้าพเจ้าวางแผนไว้แล้วว่าอย่างไร จึงจะสอบเข้าเรียนต่อได้					
6.	ข้าพเจ้าถือคติว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานตามแผนที่วางไว้ทุกครั้ง					
2.	เมื่อข้าพเจ้าเห็นเพื่อนประสบความสำเร็จในเรื่องการเรียน ข้าพเจ้าก็อยากเป็นเช่นนั้นบ้าง					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
3.	ข้าพเจ้าตั้งความหวังเกี่ยวกับการเรียนไว้สูง ๆ และพยายามทำให้สำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้					
4.	ข้าพเจ้าตั้งความหวังว่าจะเรียนให้ถึงระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย					
5.	เมื่อครูให้การบ้านหรือมอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าจะรีบทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายนั้นทันที					
6.	ข้าพเจ้าถามครู เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยในบทเรียน					
7.	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน แม้ว่าเพื่อนจะล้อว่าเรียนไม่เก่ง					
8.	แม้ว่างานที่ข้าพเจ้าทำมีความยากเพียงใด ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานนั้นอย่างเต็มความสามารถ					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพ ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้ อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือก ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจ เมื่อพบอุปสรรคในการทำงาน					
2.	นักเรียนรู้สึกว่าอยากทำกิจกรรมให้เสร็จโดยเร็วเท่าที่ทำได้					
3.	นักเรียนรู้สึกทนไม่ได้ ถ้าต้องทำงานร่วมกับคนที่ทำงานอย่างขอไปที					
4.	เพื่อนส่วนใหญ่เห็นว่านักเรียนเป็นคนจริงจังกับการทำงาน					
5.	นักเรียนเป็นคนที่ไม่ยอมเสียเวลาเพื่อฟังคนอื่นพูดเพื่อเจ้อ					
6.	นักเรียนชอบทำงานที่นักเรียนรับผิดชอบให้เสร็จก่อนกำหนดเวลา					
7.	นักเรียนรู้สึกหงุดหงิด เมื่อต้องทำสิ่งซ้ำซาก					
8.	นักเรียนชอบ ไปถึงที่นัดหมายก่อนเวลาเมื่อมีนัด					
9.	นักเรียนเป็นคนที่ทำกิจกรรมต่างๆด้วยความรวดเร็ว ว่องไว					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือก ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง</u> ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเรียน					
2.	ข้าพเจ้าทำความเคารพผู้ปกครองทั้งก่อนไป และกลับจากโรงเรียน					
3.	ข้าพเจ้าเต็มใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้ปกครอง					
4.	ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง					
5.	ข้าพเจ้าดูแลเอาใจผู้ปกครองเมื่อท่านป่วย					
6.	ข้าพเจ้าไม่เคยทำให้ผู้ปกครองเสียใจ					
7.	<u>การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน</u> ผู้ปกครองคอยตักเตือนเรื่องการเรียนรู้ของ ข้าพเจ้า					
8.	ผู้ปกครองแนะนำเรื่องการอ่านหนังสือแก่ ข้าพเจ้า					
9.	ผู้ปกครองให้กำลังใจ เมื่อข้าพเจ้าสอบได้ คะแนนไม่ดี					
10.	ผู้ปกครองให้คำปรึกษา เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหา					
11.	ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้ข้าพเจ้า					
12.	ผู้ปกครองให้คำแนะนำในการคบเพื่อนกับ ข้าพเจ้า					
13.	ผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่นแก่ข้าพเจ้า เสมอ					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน					
2.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ					
3.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในอนาคต					
4.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนในระดับที่สามารถประกอบอาชีพที่ทำรายได้ได้มาก ๆ					
5.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้ามีงานที่มั่นคงหลังจากจบในระดับอุดมศึกษา					
6.	ผู้ปกครองวางแผนในการศึกษาต่อให้ข้าพเจ้า					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	<u>สถานที่เรียน</u> ห้องเรียนส่วนใหญ่มีอากาศถ่ายเทสะดวก					
2.	บรรยากาศในห้องเรียนมีเสียงดังน่าเบื่อ					
3.	ห้องเรียนสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย					
4.	ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
5.	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน</u> อุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในสภาพเหมาะสมสำหรับการใช้งาน					
6.	สื่อและอุปกรณ์มีความทันสมัยกับเทคโนโลยีปัจจุบัน					
7.	สื่อการเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน					
8.	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความหลากหลาย					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือก ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู</u> ข้าพเจ้าส่งงานตรงตามที่ครูสั่งเสมอ					
2.	ข้าพเจ้าไม่มีโอกาสซักถามข้อสงสัยกับครู					
3.	เมื่อข้าพเจ้ามีเรื่องไม่สบายใจ ข้าพเจ้าสามารถปรึกษากับครูได้					
4.	เมื่อข้าพเจ้าพบครู ข้าพเจ้าจะแสดงความเคารพทุกครั้ง					
5.	<u>การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน</u> ครูรับฟังเหตุผลของข้าพเจ้า					
6.	ครูซักถามนักเรียนทุกคนในห้องเรียน					
7.	เมื่อข้าพเจ้าขอคำปรึกษาจากครู ครูยินดีให้คำแนะนำแก่ข้าพเจ้า					
8.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน					
9.	ครูเอาใจใส่และห่วงใยข้าพเจ้า					

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือก ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้ามีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเรียนได้					
2.	ข้าพเจ้าสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อนได้					
3.	ข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ มักช่วยกันอธิบายการบ้าน เมื่อมีเพื่อนในกลุ่มไม่เข้าใจหรือทำไม่ได้					
4.	เพื่อน ๆ ในห้องคอยเตือนให้ข้าพเจ้าดูหนังสือก่อนสอบ					
5.	ข้าพเจ้าและเพื่อนมักเอื้อเฟื้อต่อกัน เช่น การให้ยืมหนังสือ แบ่งขนมให้กัน เป็นต้น					
6.	ข้าพเจ้าได้รับการยอมรับจากเพื่อน					
7.	เวลาไปเที่ยวเพื่อนมักชวนข้าพเจ้าไปเที่ยวเสมอ					

ตอนที่ 10 แบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้ ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	<u>ด้านการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนและการเข้าชั้นเรียน</u> ข้าพเจ้าอ่านตำราเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าห้องเรียนทุกครั้ง					
2.	<u>ด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน</u> ข้าพเจ้าถามคำถามครูทันทีที่ไม่เข้าใจ					
	<u>ด้านการจดบันทึก</u>					
3.	ข้าพเจ้าไม่ทราบเทคนิคการจับประเด็นจากการบรรยายของครู					
4.	ข้าพเจ้าจดโน้ตย่อจากคำบรรยาย					
5.	<u>การแบ่งเวลาในการเรียน</u> ข้าพเจ้าจัดตารางเวลาสำหรับเรียนและทำกิจกรรมประจำสัปดาห์					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
6.	ข้าพเจ้าคิดว่าการจัดตารางเวลาในการเรียนทำให้การเรียนประสบความสำเร็จมากขึ้น					
7.	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนทุกวัน					
8.	<u>การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม</u> ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ฯลฯ					
9.	<u>การทบทวนบทเรียน</u> ข้าพเจ้าท่องจำสิ่งที่อ่านทุกครั้ง					
10.	<u>การเตรียมตัวสอบ</u> ข้าพเจ้าทำตารางวางแผนการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบตั้งแต่ต้นเทอม					
11.	ข้าพเจ้าจะอ่านทบทวนตามโน้ตย่อที่ได้สรุปเอาไว้					
12.	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียน โดยลองทำแบบฝึกหัดเก่า ๆ					
13.	ข้าพเจ้าจะลองทำแบบทดสอบเก่าทุกครั้ง เพราะคิดว่าทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจบทเรียนมากขึ้น					

ภาคผนวก ข

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	5.000
2	5.194
3	6.177
4	3.564
5	3.862
6	2.898

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .758

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.742
2	4.583
3	4.965
4	3.789
5	2.646
6	2.342
7	4.583
8	4.277

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .770

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.971
2	2.500
3	3.464
4	5.336
5	3.714
6	2.828
7	3.960
8	4.243
9	7.483

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .830

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครอบครัว

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.742
2	3.989
3	3.000
4	3.901
5	2.497
6	2.824
7	2.966
8	3.924
9	3.969
10	2.828
11	2.160
12	3.121
13	4.292

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .873

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	7.638
2	4.583
3	2.393
4	13.748
5	10.693
6	10.693

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .859

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.593
2	3.989
3	2.688
4	4.277
5	5.020
6	3.564
7	3.130
8	4.583

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .803

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.075
2	2.824
3	3.862
4	2.494
5	3.864
6	6.769
7	2.160
8	3.631
9	4.277

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .806

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.376
2	4.660
3	3.864
4	2.397
5	4.583
6	3.347
7	3.989

ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ .778

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามยุทธวิธีการเรียนรู้

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.416
2	3.424
3	2.393
4	3.326
5	3.813
6	2.701
7	2.118
8	2.333
9	3.813
10	2.411
11	4.075
12	2.575
13	2.546

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .824

ประวัติย่อของผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ สกุล	นางสาวศิริลักษณ์ เนียมนุช
วันเดือนปีเกิด	29 กรกฎาคม 2528
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	18/2 หมู่ 8 ซอยสวัสดิ์ แขวงคลองสิบสอง เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร 10530
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	ประถมศึกษา จาก โรงเรียนวัดแสนเกษม เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2546	มัธยมศึกษา จาก โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี
พ.ศ.2550	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ เกียรตินิยมอันดับ 1) วิชาเอกการแนะแนว จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2552	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ